

Dominica II. Quadragesimæ.

Quomodo, & quibus ex motivis adversitates patienter sufferende sint?

1. Assumpsit Petrum, & Jacobum, & Joannem, & duxit illos in montem excelsum. *Matth. 17.* Mysteriora quæritio confingere potest ex hodierno Evangelio, quare Dei Filius in monte Thabor, glorificandus, ex omni Apostolorum numero, hos tres præ ceteris elegerit, Petrum, Jacobum, & Joannem? An forsitan, ut eos ad excellentiorem virtutem præ ceteris extolleret, & confortaret, quia Petrus electus est, ut esset primus in Regimine, Jacobus primus in Martyrio, & Joannes primus in Dilectione? Est hæc conveniens ratio. Verum audite, quid sentiam. Deceverat Mundi Redemptor, quod hos tres Apostolos secum in montem Oliveti ducere vellet Petrum, Jacobum, & Joannem, ubi amaritudinæ Passioni suæ initium erat daturus: ut ergo illos ad tristissimum spectaculum, periculumque roboraret, illos prius ad intendendam suam gloriam in monte Thabor assumpsit, nihil enim magis confortat ad perseveranda adversa, quam recordatio, & intuitus cælestis gloriæ. (Vide Mansi v. Beatitudo Discurs. 21. n. 9.) Mi Christiane, quid tibi frequentius, quam conquiri contra adversitates, quas pateris? Age, dabo rationes, quibus opus, ut putas, intolerabile alleviare tibi possis. Prima ratio excitandi animum ad serendas generose adversitates, est recordatio culpæ, seu peccatorum, quibus meritis es penam, id est, afflictionem a Deo immissam. O quam enormia, quam numerosa sunt delicta, quibus Deum offendisti? cum ergo unum peccatum sit infinitæ malitiæ, & infinitam mereatur penam, an conquiri vis, quod Deus a te exigat satisfactionem in hac vita, ne æternam exigere cogatur in altera? &c. Secunda ratio alacriter ferendi adversitates est spes & confidentia auxilii Divini: non solum fas opus, sed gratia Dei tecum! gaude, quod tam fidelem habeas adiutorem. Tertia ratio est consideratio æternitatis! perpende, quid, quantum, & quamdiu in inferno patienter peccatores tui similes, aut multo innocentes! tua afflictio finem habet, & forsan paulo post illi autem in suppliciis æternis erubunt. Quarta denique ratio est intuitus æternæ mercedis, quam promereri potes tua pa-

tientia & resignatione! cum aliquando centenis & amplius annis Deo fueris in cælis, gaudebis te multa passum fuisse, operabilique te passum fuisse plura, & incomparabiliter graviora. Vide P. Segneri Manna 13. Martii n. 1. & seq.

De paupertate salvandorum.

2. Assumpsit Petrum, Jacobum, & Joannem. *Matth. 17.* Ex toto Apostolorum Collegio, quare tam paucos? Nonne Christus Dominus, prout loquitur Ludolphus Carthusianus, omnes hominum status commendare, ostendereque voluit, neminem ex quocunque statu hominum non posse salvari? Nam per Petrum designatur conjugati, per Jacobum Pauperitates, per Joannem Virgines, per Moysen Prædici, per Eliam Theorici. Quicquid de hoc sic! aliter sentit S. Ambrosius loquens: Dominus paucos secum dedit ad intendendam suam gloriam, ut ostenderet, ex omnibus hominum status paucos esse, qui ad cælestem gloriam sunt assumendi. (Vide Speranzam Scripsi. fel. punct. 132.) Scriptura sacra de hac veritate multas insinuat figuras. 1. Per Arcam Noe ex universo humano genere tantum octo animæ fuerunt salvatæ. Ex Ægypto eierunt sexcenta hominum millia, & tantum duo venerunt in terram promissionis. Vide Speranzam. Ibid. & Mich. a Calvo conc. 36. §. 3. num. 7. & alios. 2. Suffragantur aëtera multi veniunt, sed ad cæleste regnum pauci perducuntur. 3. Accedunt Histories. Inter triginta millia, qui cum S. Bernardo moriuntur, tantum duo salvantur. Vide Speculum Exempl. V. Damnatu, num. 1. 2. Item V. Prædestinatio. Item Barz. Serm. 47. n. 37.

Cælestis gloria non obrinetur sine labore & meritis.

3. Duxit illos in montem. *Matth. 17.* Cur Christus Dominus gloriosam suam transfigurationem non ostendit in aperta campi planitie? cur in monte Thabor? Nimirum ut demonstraret, cæli gloriam obtineri non posse sine ardua montis ascensione; laborandum est, anhelandum est, sudandum est! hinc Christus Dominus illos ipsos Apostolos, quos in horum Oliveti ad passionis suæ transfigurationem duxit, etiam in montem transfigurationis assumpsit. Scito, mi Christiane, qui com-

Ludolph.
Carth. ap.
Hedinger
Don. 2.
Epih.

S. Greg.
hom. 19.
in Evân.

modo, ac deliciose vivere amas, cælum non obtineri sine labore, ac certamine! Invenire 1. Sanctos Apostolos, qui fidem Christi Evangelizando totum orbem percurerunt. 2. Sanctos Martyres, qui terribilia tormenta pro gloria Dei exantlarunt. 3. Sanctos Confessores, qui in eremis & speluncis oratione, jeuniis ac lacrymis die ac nocte se macerant. 4. Sanctas Virgines, quæ procul a mundo in solitudine, contra carnis, & demonis tentationes usque ad mortem pugnarunt, &c. Vide Tit. Beatitudo, Sancti &c. Regius Psalmista David interrogat: *Quis ascendit in montem Domini?* & sibi ipsi respondet: qui non accepit in vanum animam suam! quid est, in vanum accipere animam? Respondetur: in vanum est vestis in cista, in vanum lampas extincta, in vanum gladius in vagina: ita in vanum accipit animam, qui eam non dirigit, & operibus non exercet ad finem, ad quem creata est, uti sunt, qui anima, ejusque potentis abutuntur ad vanitates, ad voluptates, ad otium, ad acediam, & de cetero cæli, ad quod nati, factique sunt, obliviscuntur. Cum aliquando Christiani ad portam cæli venientes admitti cupiunt, surget quæstio inter Angelos: Hi qui sunt & unde venerunt? si responsio huic interrogationi reddatur: Hi sunt, qui venerunt ex magna tribulatione! hi sunt, qui contra mundum, carnem, & dæmonem strenue pugnarunt! hi sunt, qui orationibus, jejuniis, & elemosynis vacarunt! hi sunt, qui cruce, morbos, persecutiones, & injurias pro Deo patienter tolerarunt! tunc infonabit mandatum: Attollite portas! O felices, quibus beata hæc fors obtigerit! &c.

Dominica III. Quadragesimæ.

De malitia, & infelicitate relapsus.

1. Assumpsit septem alios spiritus secum nequiores se. *Luc. 11.* Peccare, grande malum, sive Deum offensum, sive offendentem, ipsiusque offensæ supplicium species. Verum post peractam penitentiam, impetratamque remissionem, relabi in idem peccatum, incomparabiliter gravius malum est; quia relabens seprecepticem malitiam committit, conformiter ad illud sapientis monitum, ubi ait, fidendum non esse inimico, utut amicum se simulet. *Ne credideris ei, quoniam septem nequiores sunt in corde illius.* Has autem septem nequities describit S.

Antonius Paduanus, cujus verba sunt: Anima recidiva septem transgressiones committit: 1. fracturam foederis. 2. Substantionem Misericordiarum. 3. Contumeliam Sacramenti. 4. Ingratitudinem veniæ. 5. Iniquitatem retributionis. 6. Perditionem Dei. 7. Malitiam transgressionis. Vide Tit. Relapsus. Item Barz. Serm. 60. §. 1. 4. & 6. ubi porro de damnis peccati transgressionum. O quam verum est pronuntiatum S. Chrysolomi, de relapsu dicentis: *Jam enim non simplex peccatum est, sed duplex & triplex.* Erunt posteriora pejora prioribus!

S. Chrysol.
Hom. 1.
in Act.

De causis relapsus tollendis, & emendandis.

2. Revertaris in domum meam. *Luc. 11.* Damnabilis est impudentia infernalis inimici, quæ animam penitentem, & Deo reconciliatam, *domum suam vocat:* qua fronte, & audacia id agit? Respondet Paulus Granatenus: *Si hostes nostras in nobis habet, qui arcem se illi daturus promittunt, mirum non est, quod domum suam dicat;* indubitanter enim sperat, se illam paulo post iterum occupaturum. Quinam sunt illi hostes? 1. Respondet idem Auditor, est otium & tepiditas, quæ hosti intrare volenti facile portas aperit. 2. Est mala occasio & familiaritas, quæ pedis suis incautum ad nefas retrahit. (Vide Barz. Serm. 60. num. 14.) 3. Est negligentia vincendi inimicas passiones, quæ sunt origo mali! quid juvat, demerere, aut avellere zizania? nisi radix evellatur, iterum pullulant. Quid juvat ab arancorum telis cubiculum purgare? nisi aranea ipsa occidatur, cras in muris eadem telarum sordes apparebunt. Ibid. num. 15. Vide Tit. Relapsus, &c.

Deus per penitentiam expellit triplex dæmonium.

3. Erat JESUS ejiciens dæmonium. *Luc. 11.* Utinam experirent homines & intelligerent infelicitissimum statum hominis peccatoris! ille revera secundum animam cæcus est, quia dæmon illi lumen rationis extinguit, ne videat, quæ videre deberet. Mutus est, quia dæmon illi linguam ligat, ne confiteatur. Surdus est, quia dæmon illi aures obstruit, ne salutaria monita audiat. (Vide Mich. a Calvo conc. 19. §. 1. 2. & 3.) Quid in hoc statu deest infelicitissimo peccatori, quam des-

peratio, & æternum exitum? verum age, admirare immensam Dei Misericordiam, qui triplex hoc demonium eiciens, peccatorum per penitentiam gratiam ex abyfso damnationis ad spem salutis reducit. Hæc enim Misericordiam gratia, 1. oculos miseri cæci illuminat, ut veritates æternas, & fidei lumen aspicere incipiat. 2. Linguam illi solvit, ut ad laudes Dei, & peccatorum confessionem, & tæcna prius ora aperiat. 3. Aures illi aperit, ut monita Verbi Dei externa, & inspirationes internas audiat, sicque ad veram penitentiam, & querendam animæ salutem respiciat. Vide Titul. Misericordia Dei, Penitentia, &c.

De noxia, ac peccaminosa taciturnitate
mutorum.

4. Et illud erat mutum. Luc. 11. Sicut canes domestici, muti ac taciturni domi nocent, dum casu, quo fores ac latrones domino domus noctu insidiari audiunt, non latrant; ita nihil nocivus est mundo, quam cum illi homines muti sunt, qui vel maxime debent esse loquaces; sua enim taciturnitate demonem insidiantem audaciorum faciunt, ad multiplicanda peccata. Horum mutorum tria sunt genera inter Christianos. Primo sunt *Timidi*, qui publica vitia debent reprehendere, uti Patresfamilias, & Superiores, & illa ex respectu humano, aut metu perfectionis dissimulant; hi non solum contra præceptum correctionis fraternæ gravissime peccant, sed insuper omnium peccatorum, quæ dissimulant, coram Deo se reos ac participes reddunt. Secundo sunt *Sacrilegi*, qui peccata sua, maxime impudica, in sacramentali confessione subicunt, non sine risu, & exultatione diaboli: nequissimus hic spiritus, cum sciret, quod peccatum *verecundiam* habeat, penitentiam autem *fiduciam*, ordinem pervertit, penitentiam dedit *verecundiam*, & peccato *fiduciam*. Hi miseri non solum fœderissimum penitentiam remedium in salutem animarum institutum, in suam perniciem profanant, sed insuper, dum hodie coram uno homine salubriter confunduntur nolunt, coram Deo iudice confundentur perniciosè. Tertio sunt *Ingrati*, qui ex officio Deo laudes cantare, rudes instruere, errantes in viam virtutis reducere debent, & tamen muti ac fœderis Dei gloriam, & animarum salutem negligunt, & sic fontes Divinæ Misericordie sua negligentia obstruunt, sibi que

& aliis damna tam temporalia, quam æterna irrogant. O quam grave iudicium miseri hi subire debent! Vide Tit. Acedia, Tepiditas, &c.

Dominica IV. Quadragesimæ.

Panis quotidianus comparandus hominis
labore, & Dei Benedictione.

1. Colligite, quæ superaverunt, fragmenta, ne pereant. Joann. 6. De duodecim cophinis fragmentorum, quæ hodie post saturatum populum superaverunt, adhuc hodie dum Divinam Providentia pascit omnem populum, qui a duodecim tribubus Israel generatione descendit, & a duodecim Apostolis ad Christi fidem conversus est, id est, universum orbem. Non est buccella panis in orbe, quæ non descendit a Deo totius humani generis Nutritio! Verum advertite: Christus Dominus præcepit: *Colligite fragmenta!* non voluit illa aservari per Angelos, aut per suam potentiam, sed præcepit Apostolis & populo, *Colligite!* ut indicaret, hominem cooperari, & laborare debere pro pane colligendo. Laborandum est, hæc prima pars sermonis! quodsi homo labore deficiat, sperandum est nutrimentum a Providentia Dei, hæc altera pars! 1. Deus Adamum in paradiso præcixit perizomatibus, præcepitque ut terram foderet, & panem in sudore vultus sui lucraretur. Igitur homo ad laborem natus est, sicut avis ad volatum! Quæso, si avis, v.g. corvus prætenderet, quod sine conatu alarum, ab Angelo in aere circumferri deberet, quam absurdum id foret? absurdum non minus est, si homo a Deo sine labore velit nutiri! hinc Christus exprobravit illis in foro: Quid statis hic otiosi? & alias aridam mansum sanavit pauperulo, ut laboraret, & non pretextu manus mendicaret. (Vide Tit. Labor Hominis, Nutrimentum Hominis.) 2. Quodsi homo labori, aut labor homini deficiat, tunc enimvero non deerit Providentia, ut miserum nutriet. Juvenes corvi, dum ex ovis excluduntur, adhuc implumes albescunt: id videntes, nigra mater & pater, putantes partum esse spiritum, illos deserunt. Verum Dei Providentia, quæ etiam ad infima animalcula se extendit, dicitur illos rore pascere, & conservare, donec plumescant. Si Deus tam bonus est erga abjectissimam volucrem, quanto magis hominem infirmum, sua

In esu panis quotidiani homo respicere debet
Deum, seipsum, & proximum.

3. Distribuit discumbentibus. Jo. 6. Beneficium, quo Christus Dominus hodie famentem populum satiavit, Deus quotidie renovat in conversatione, & nutritione totius humani generis. Non est bolus panis in ore tuo, non est nummus in crumena tua, qui non ventat a Deo. Operæ igitur pretium est, ut Christiane, ut instruat te, quomodo his mediis temporalibus ad tuam salutem uti possis ac debeas! nempe respicere debes Deum, te ipsum & proximum. 1. Respicere Deum! id est, panem quotidianum a Deo sperare, & humiliter petere debes, qui segetes crescere facit, & implet omne animal benedictione. (Vide Nutrimentum Hominis) Contra hoc principium errant ingrati, qui suas divitias arti suæ, industriae suæ, & ingenio ascribunt, jababunde dicentes: Ego mihi, & meis panem abundanter procuro! Falleris miser! Non tu, sed Deus procurat, qui in momento per infortunium, incendium, rapinam, aut morbum posset te redigere ad paupertatem, &c. 2. Respicere seipsum! id est, hoc pane, quo frueris, non ad voluptatem, & ingluviem, sed ad necessitatem, & singulitatem utere, &c. Contra hoc principium errant immisericordes, qui nullam pauperum curam habent, audituri aliquando terribile illud: Esurivi, & non dedistis mihi manducare. Vide Tit. Eleemosyna, &c.

Dominica Passionis.

De triplici infelicitate peccatoris.

1. JESUS autem abscondit se, & exivit de templo. Joann. 8. Grandis infortunium contingere non possit orbi, quam si lucidissimus Mundi oculus Sol exingeretur. Heu! quanta in tenebris confusio, quantum in actionibus humanis chaos, quanta in terra sterilitas, quanta in civitatibus & regnis confurgeret tristitia & lamentatio. Idem proportionaliter infortunium contingit peccatrici animæ, a qua Christus cum

sui impotem curabit, quem creavit, & redemit? Exemplum certe habemus in hodierno Evangelio; quia in solitudine nihil aderat annonæ, Deus pavit populum; quia familiare est Deo succurrere in rebus desperatis. Vide Calamatam hæc Dom. punct. 2. Item Menochium cent. 7. c. 33. Item Tit. Providentia Dei, Nutrimentum hominis! &c.

Deus per prodigia confirmat fidei veritatem.

2. Cum vidissent, quod JESUS fecerat signum. Joann. 6. Benignissimus Deus, qui neminem vult perire, ad convertendos peccatores & infideles non tantum signa quotidiana, qualis est mirabilis gubernatio Mundi, sed interdum etiam extraordinaria, & prodigiosa opera adhibet, ut reluctantes convincat. Hodie numerosum populum in solitudine, multiplicatis prodigiose panibus pascit, illicque miraculo etiam Judam proditorem adesse vult, ut pessimus Nebulo, qui miracula Christi hæctenus ut phantasticas imaginationes ac deceptiones explorat, duodecim cophinis panis, qui superaverant, oculis intueri & manibus palpate, adeoque convinci posset, Christum revera esse Dei Filium, ac Mundi Salvatorem (Vide Paciuchelli in Jonam Tom. 1. lect. 3. s. 5.) Eiusmodi prodigia hodiæ dum operatur Deus, ut peccatores, & infideles convincat de veritate salvificæ fidei (Vide Lect. 3. Nocturni in hodierno Breviario) Tale prodigium est 1. Conversio totius Mundi per duodecim Apostolos, Viros pauperes & infirmos, &c. 2. Tale prodigium est conservatio fidei seu Ecclesie, quam armati Imperatores ac Reges per decem crudelissimas persecutiones extirpare non poterant: O quot hæreses, velut vapor in aere, etiam sine adversario disparuerunt: Ecclesia autem per innumerabilem Martyrum stragem, immensumque effusum sanguinem adeo non defecit, ut potius creverit: sanguis Martyrum fuit semen Christianorum. (Vide Tit. Persecutiones Ecclesie, Martyres. Item vide P. Segneri Incredul. non excusab. &c.) 3. Tale prodigium, ceteris omnibus majus, est præsentia Christi Domini in Sacramento Eucharistie, innumeris miraculis comprobata. (Vide Tit. Eucharistia) Merito ergo cum S. Chryostomo exclamamus: Qui tantis splendoribus non illustratur, cæcus est! qui ex tantis indicis veritatem non advertit, insipiens est! Vide Speranzam punct. 120.

D. Claus Spicil. univers. Pars III.

via gratia recedit. Consideremus hanc infelicitatem! 1. *Infelix est, qui peccatum committit*; quia Dei Filium, gratiam caelestem, jus hereditatis aeternae amittit, & in diaboli, inimici infensissimi, potestate incidit. Vide Tit. Peccatum, Peccator! 2. *Infeliciores est, qui in peccato perseverat*; quia gratiam conversionis contemnit, & ipso facto indicat, sibi dulces esse jugum dæmonis, quam Christi. Vide Tit. Peccator inveteratus, &c. 3. *Infelicitissimus est, qui in peccato communit*; quia caelestem medicinam convertit in venenum, & Christum in impuro corde cum diabolo confociat. Vide Tit. Eucharistia, Communio Sacra &c. Pugnemus ergo contra tentationes, ut non peccemus! Acceleremus poenitentiam, ut recuperemus gratiam amissam! Vincamus in confessione verecundiam, ut non indigne accedentes ad communionem, iudicium & damnationem manducemus. Vide Tit. Poenitentia, &c.

Nullus hominum status est sine nevo peccati.

2. *Quis ex vobis arguet me de peccato?* Joann. 8. Vere Filius Dei, Redemptor noster Sanctissimus & innocentissimus provocare inimicos suos summa cum veritate potuit: *Quis ex vobis arguet me de peccato?* Latrent Judæi, accusent Pharisei, condemnent Pontifices, vociferetur populus: Crucifigatur, reus est mortis! est seductor, potator vini, in Belzeub eiecit dæmonia, clament hoc, & effrata bile evomant calumnias! Christus innocentissimus est, nemo poterit illum arguere de peccato! An plures sunt hominum status, qui idem de se iactare possint? Indagemus! 1. Ingre diamur aulas Regum, ac Principum, veneremus hos Deos terrestres, & qui bus pax ac tranquillitas temporum, atque salus subditorum dependet! solliciti utique sunt, viresque omnes impendunt pro Deo, pro Ecclesia, pro populo! Verum non sunt sine nevo! per adulatores, ac parasitos in transversum se agi sinunt, non sine damno totius regni! &c. 2. Lustramus curias, ubi Magistratus & iudices pro tribunali sedent, & querelis litigantium aures præbent: Omnino præbent: sed quoties proh dolor! aures obdurantur auro! triumphat dives, quia non lingua solum, sed manibus loquitur, succumbit pauper, quia lingua quidem disseruit, manibus autem mutus est. 3.

Videamus quid agant Advocati? pro causa clientum erudit ac potenter perorant, sed licigia per menses & annos protrahunt, ut suam crumenam faginent, & alienam emungant. 4. Ascendamus ad arces Nobilium! Illi quidem modestam ad extra spirant, & bono utrunque exemplo prærent. Sed ut fastium ultra itatum prorogent, debita ultra vires contrahunt, & subditos inclementer emungunt ad inopiam, & mendicitatem redigunt. 5. Forsan Mercatores sunt meliorts farinae? optandum id maxime, quia laboribus, ratiociniis, itineribus, & periculis sine fine fatigantur. Verum dicitur, quod mercatores corrumpant, quod locra ultra dimidium capeant, quod promissis decipiant, & inulta non refundant. 6. Quid agunt cives, opifices, rusticis? Pro panculantando & sollicitanda familia strenue laborant, sed quod triduo lucrant una die obligant, dein crapuloliosam domum furis implent, de cetero educationis prolium & curæ famulorum parum invigilant, suaque hac negligentia multorum scelerum causa sunt. 7. Faxit Deus, ut saltem pauperes in virtute sint excellentes; quia ipsa paupertas est magistra humilitatis, & capistrum contra vitia! verum o quot sunt, qui amant esse pauperes, ut possint esse otiosi, corpore & ætate validi ac robusti sunt, & tamen fingunt infirmitates, quas pigritiæ ut pallia obtendere, & aliis vere indigentibus elemosynas suffurari possint, &c. En! a primo ad ultimum nullus est hominum status, qui sit sine nevo! nemo potest dicere cum Christo: *Quis arguet me de peccato?* Bene! Bene! oblatat hic nonnullus: Etiam Sacerdotes non possunt hoc dicere! Forsan verum loqueris! At mecum non est Sacerdotum mores hic carere, quorum ego minimus sum! Rogemus Deum unanimi corde, ut gratia sua omnes Christianos in vite suæ statu ita confortet, ut saltem olim in iudicio contra accusatores suos dicere confidentur possint: *Quis ex vobis arguet me de peccato.* Vide Michael. a Calvo conc. 33. §. 1. nu. 13. Item Tit. Status Hominum Sacri, & Profani, &c.

De sacrilega Communione, terribili scelere.

3. *JESUS abscondit se, & exivit de templo.* Joann. 8. Peccator sacrilege communicans, reus est læsæ Divinæ Majestatis, & Judæi proditori simillimus, qui fur erat, & latro. 1. Sacrilege communicans

Fur

Fur est, quia Divinum Corpus pretiosissimum invita Dei Matre, invito Divino Patre, & Spiritu Sancto furatur, reus corporis, & sanguinis Domini. 2. *Latro est*, quia atrociorē mortem Christo infert, quam Judas intulit; in morte enim crucis Christo solatium fuit redemptio humani generis; in hac autem morte, quam Sacrilege Christo in Eucharistia infert, non aliud solatium capere potest, quam triste illud, quod colligit iustitia Divina, cum æterno supplicio vindicabit scelus, &c. &c. Vide P. Sagneri in Institut. Parochi c. 15. §. 1. &c.

Dominica Palmarum.

De fallacia mundani honoris.

Hofanna Filio David! Benedictus, qui venit in nomine Domini. Matth. 21. Sic Mundus agit! Nulla seculorum historia mundani honoris inconstantia ac falsitas magis elucet, quam hodierno Christi ingressu in urbem Hierosolymitanam. Sicut enim Divino Redemptori hodie quadruplex honor fuit exhibitus; ita paucos post dies quadruplex erit illius ignominia. Audiamus! condoleamus! & mundanos favores contemnere discamus! 1. Honor fuit Christo Domino personaliter delatus, quia in propria persona populus illi obviam processit. Ita postea personaliter ipsam despexerunt, & ad crucem, tanquam mortis reum magno cum tumultu poposcerunt. 2. Sicut nunc verbis laudaverunt: Hofanna Filio David, Benedictus qui venit! &c. Ita postea injuriis verbis contra ipsum clamant: Crucifige! crucifige! 3. Sicut nunc triumphali pompa, & ramis palmarum in via stratis ipsum glorificaverunt: ita postea catenis, flagellis, virgis, sputis, spinis, clavis, ac blasphemis inhonorarunt. 4. Sicut nunc illi ingredienti vestimenta sua substerunt: ita postea ex urbe ignominiose expulso propria vestimenta diripuerunt, &c. Compariamur mitissimo Salvatore, & deridemur, fugiamusque fallacis mundi inconstantiam, &c. Vide Speranzam de Pass. Dom. punct. 27.

Meditatio, cur Christus Dominus inclinatio capite mortuus sit?

2. *Ecce Rex tuus, tibi mansuetus.* Matth. 21. Incunte Sacra hebdomada, animos nostros ab omnibus mundanis affectibus

alienos, Dominicæ Passionis meditatione occupemus! consideremus *Opus*, & admiremur Domini patientiam! consideremus *Modum*, & admiremur Domini humilitatem! consideremus *causam*, & admiremur infinitam Redemptoris caritatem. Præcipue vero attollamus oculos in Crucifixum! *Ecce Rex tuus, tibi mansuetus!* Ab omnibus delectis, vulneratus, sanguine perfusus, inclinato capite, dididit Spiritum! Agite! hac materia hodiernæ meditationis esto, cur Christus Dominus mortiens caput inclinaret? Dabo rationes! Vos ad fructum attendite, quem exinde ertere debetis! 1. Christus inclinatio capite mortuus est, ut demonstraret gravitatem peccati! Peccatum tam ponderosum est, ut rebelles Angelos per undecim cælos in infernum deprefferit: cum ergo Christus illud voluntarie in se ad satisfaciendum Divino Patri assumpsisset, tam graviter cervicis & capitis Crucifixi incubuit, ut pondere suo illud deprefferit, & ad pectus usque inclinaret. Mi Christiane, disce peccatum, malum gravissimum odisse, & declinare, &c. 2. Christus inclinatio capite mortuus est, ut ostenderet paupertatem; non enim habuit, ubi spinis coronatum caput reclinarat. Obstupescat cælum & terra! Mundi Conditor & Dominus, non habet ad obsequium unicum calcitrant, ubi dolorosum caput reponeret! Disce amare paupertatem, & a rebus omnibus transitoris affectum avellere, ut Christo pauper conformeris. 3. Christus inclinatio capite mortuus est, ut Divino Patri, & toti mundo probaret suam humilitatem! caput hoc adorabile est cælo & terræ, atque exaltari dignum super omnes choros Angelorum, Christus Crucifixus tamen illud in reverentiam Patris ad terram deprimitere voluit, ut peccatores illi commendaret. Disce, intinctu tui nihili te ipsum despiciere, & reputa te, qualis forsan es, peccatorum omnium maximum. 4. Christus inclinatio capite mortuus est, ut gratitudinem suam Divino Patri exhiberet pro opere Redemptoris, gratias etiam ageret crucifixoris suis pro tormentis, quæ sibi paulo post immensam in cælis gloriam erunt paritura. Disce Domino Deo etiam pro adversis gratias agere, gaude de cruce & afflictione tua, quæ tibi erit meritum ad caelestem coronam! Vide Speranzam de Pass. Dom. punct. 27. Et punct. 36. Item Titul. Passio Christi, &c.

Hebdomas sancta in sanctis virtutibus transgenda.

3. *Cura appropinquasset JESUS Jerosolymis. Matth. 21.* Hebdomas major dicitur sancta, ut antix nostræ memoria Dominicæ Passionis sanctificetur. Hæc sanctitas autem consistit in conformitate cum Christo Patientie, ad quam nos hortatur Ecclesia verbis S. Bernardi: *Pudeat nos sub spinoso capite esse membrum delicatum. Agite, modum docebo, & virtutum exercitium, quibus Passionem Domini colere, & sanctificari nos oportet. Prima virtus est Mortificatio corporis non indifferere austerâ, sed saltem aliqua ex amore Dei, & odio peccati procedens: Quondam Angelus præcepit occidi hædum supra petram, ubi S. Gregorius: Carnes supra petram ponimus, cum corpus nostrum Christi imitatione cruciamus. Nemo Christianorum sit, qui non facio hoc tempore amore Christi patientis a cibo delicatore jejnet, oculos curiositatis, linguam confabulationibus, seipsum confortiis inanibus subducatur, & in solitudine tristetur, &c. Altera virtus est abstinentia a deliciis mundanis, a vestium luxu, a risibus, a conviviis, a comeditiis, & quantum fieri potest, a negotiis etiam secularibus! Dicamus cum S. Pachomio: JESUS meus in cruce pendet, & ego peccator deliciis fruor &c. Tertia virtus est poenitentia, & continuus dolor de peccatis! attollamus oculos & animum continuo in Crucifixum, cum affectu amoroso dicentes: O Deus, summum Bonum, tu pendes in cruce inter decimanos dolores, & ego in deliciis & commoditatibus vivo. Et quare in cruce pendes, Domine Deus meus! Propter peccata mea! O maledicta peccata, utinam vos nunquam commississem! Subens vellem cum Deo meo pendere in cruce, si vos infecta reddere possem! &c. Vide Tir. Passio Christi, Poenitentia, Mortificatio &c.*

Dominica Paschalis seu Resurrectionis Domini nostri JESU Christi.

Poenitentia Paschalis debet esse seria, efficax & constans.

1. *Surrexit, non est hic. Marc. 16.* Quomodo, & qua ratione sollempnitatem Paschalem sanctis operibus celebrare debeamus, ipsa vox *Pascha* nobis in-

nuat, quæ nihil aliud sonat, quam *Transitus*. Transendum est, ait S. Ambrosius S. *Ambros. De peccatoribus ad meliora* 1. Bonus transitus *Item. 2.* est transire de peccatis ad iustitiam, de vitiis ad virtutem. Videamus de hoc transitu, ut felicem suum effectum fortitatur, quas qualitates habere debeat. 1. Hic transitus, cui per confessionem Sacramentalem datum est initium, debet esse *Serius*. Qui transit e Germania in Italiam necesse est, ut tergum obvertat Germaniæ: ita qui de vitiis transire cupit ad virtutem, necesse est ut tergum obvertat vitiis, & nulla fronte amplius aspiciat. An ita agis, mi Christiane? O quam multi consentit ut lupus, qui dum in confessionali suas rapinas enarrat, audiens ante fores Ecclesiæ balare ovicolam, cito cito absolvi petit, ut balantum facere prædam possit. Ecce! non egit serio.

2. Hic transitus debet esse *Efficax*, adhibendo remedia ad compescendas inimicas passionis, fugiendo occasiones, amando solitudinem. O quam multi desunt huic efficacæ! Quamdiu animalia fuerint inclusa in Arca Noe, erant durante diluvio pacifica: post diluvium autem facta iterum sunt ferocia, & belligerantia. Ita multi post diluvium sanguinis Christi passionibus denuo frantum laxant, & in pristina vitia relabuntur. (Vide Mich. a Calvo conc. 42. s. 2. n. 9. & seq.) 3. Hic transitus debet esse *Constans*, & perseverans, eradicando pravos vitorum habitus, tollendo amicitias & familiaritates noxias, restituendo bona injusta, & famam &c. In nocte Paschali, ait Cornelius a Lapide, omnia idola Egypti corruerunt, & comminuta sunt. Ita in animo poenitentis omnia idola ex peccato residua everti & extirpari debent. Vide Corn. a Lap. in Exod. 12. v. 12. Verum eheu! nimis verum est, quod deplorat S. Bernardus: *Peccandi tempus facta est resurrectio Christi, &c.* Vide Mich. a Calvo ubi supra.

De remediis, quibus conservanda est gratia Sacramentalis.

2. *Expurgate vestros fermentum, ut sitis nova conspersio. 1. Cor. 5.* Non est facile dictu, quantum sit gaudium ægroti, qui cura Medici convalescit; jam totus sollicitus est, ut valetudinem conservet, ad quam conservandam tribus præcipue remediis opus habet: primo, ut abstineat a noxiis esæ & potu, Secundo ut salubriter utatur nutrimento, Tertio, ut moderata exercitatione commoveat corpus. *Pæna*

in modum lazari debet peccator, qui per Paschalem Christi gratiam a letali animæ morbo ad spirituales valetudinem rediit, omnemque curam conferat, ut hæc isdem proportionaliter remediis a relapsu præservet. Videamus quomodo: 1. remedium est fuga esæ & potus noxi, id est, peccati, & quicquid ad peccatum disponit, fugiat pericula non tantum proxima, sed & remota: fugiat insuper ægrotos, a quibus contagionem contrahere potest, id est, malos socios, & familiaritatem viciosam. 2. convalescentis remedium est bonum ac utile nutrimentum: tale sunt frequens ac devota oratio, lectio libri spiritualis, pia colloquia, & frequentatio Sacramentorum. 3. valetudinis conservandæ remedium est conveniens exercitatio corporis, quod idem & valetudini spirituali conducit. Studet Christianus vivere in continua exercitatione piorum operum, non tantum eorum, quæ præcepta sunt, sed & supererogatoria, pugnet indefesse contra tentaciones, quærat occasiones virtutum quotidianas, & sic conservabit valetudinem animæ, & in gratia semper proficiet. Vide P. Segneri Manna an. 2. Mart. num. 2. &c.

Resurrectio poenitentia debet esse vera, & perseverans.

3. *Surrexit vere. Marc. 16.* Tria resurrectionem genera exhibet nobis Scriptura. Prima *apparenter* facta, qualis fuit illa Samuehis per Magicas artes Sauli exhibitæ, quæ pure fuit deceptio, & illusio oculorum. Secunda fuit *Vera sed imperfecta* Lazari, qui iterum fuit post resurrectionem mortuus. Tertia *vera, & constans* Christi Domini, qui resurgens a mortuis jam non moritur. Ita se habet resurrectio multorum peccatorum, per poenitentiam Paschalem! 1. Aliqui tantum resurgunt apparenter, qui sine serio proposito, solum ex necessitate, vano respectu, aut ex consuetudine accedunt ad confessionem, retinentes affectum in animo ad pristinas amicitias, & peccata. 2. Aliqui resurgunt per poenitentiam vere ac serio cum compunctione, & proposito, prout decet. Verum postliminio revertuntur ad occasiones, & familiaritates periculosas, & sic perdunt denuo vitæ gratiam, majores peccatores, quam antea, quia jugum diaboli jam semel ex peritum, suavi ugo Christi præferunt. 3. Aliqui resurgunt vere & constanter, qui

non amplius peccant, sed in vita gratia cum Christo perseverant. His ex animo gratulari ad recuperatam vitam gratiæ, & impetrandam cum tempore vitam gloriæ, adhortorque ut non amplius retrospiciant, sed in via salutis strenue pergant, &c. Vide Tir. Poenitentia, Inconstantia. Item Didacum Miss. in Sermon. Quadrages. serm. ult.

Feria II. Paschalis.

Mala conservando est lapis ponderosissimus impediens poenitentiam.

1. *Qui revolvat nobis lapidem ab ostio monumenti. Marc. 16.* Sine dubio, corpus Christi in sepulcro jacentis adorare, unguentis illud condire, & publice ad invidiam Judæorum se Christo additum profiteri, ingentis meriti opus est. Verum impedit obstaculum! quale illud? Lapis sepulchralis immensis ponderis; hinc anxia illa deliberatio mulierum: *Quis revolvat nobis lapidem?* Patem in modum, confessio Paschalis est humilis adoratio Christi, sed obstat difficultas. Quænam illa? Conservando peccati, lapis ponderosissimus, qui & alius lapidibus superimpositis magis, magisque aggravatur, ita ut verificetur illud Isaie: *Lapsa est in lacum vita mea, & posuerunt lapidum super lapidum.* Quinam sunt lapides illi superimpositi, quibus difficultas confessionis aggravatur? Enumeremus; sunt enim quæterni, ad mentem Sancti Bernardi. 1. Lapis aggravans consuetudinem peccati, & occidens eos, & cor confitentis, est Pudor, quo confitens erubescit confiteri, quod non erubuit committere. Sed dicit, dum peccati, qui nonne putas spectabilem admississe Deum & Custodem Angelum? adfuerit sine dubio! cur ergo erubescit fateri coram homine, quod non erubuit illi facere coram Deo & Angelo? 2. Lapis aggravans, & claudens eos, est Timor inanis ille, quo tristatur peccator, quod abstinere deinceps debeat a deliciis hæc dicitur austerius: ita secum luctabatur S. Augustinus, deplorans: An non amplius video vos? 3. lapis est *Sper* longioris vitæ, quæ peccatori dicit, non est necessitas festinandi, juvenis est, produces vitam ad decrepitam senectutem, interea lazare & frueri bonis! Verum confiteamur vitam humanam esse candelam ardentem omni tempore extinguibilem. 4. lapis præ ceteris formidandus, est *derisio desperatio*, quæ ex vita pessime acta,

& poen.

& peccatis in immensum auctis consequitur. Eheu actum est, nisi infinita Dei misericordia specialibus auxiliis succurrat! &c. En! hos pessimos effectus post trahit consuetudo peccandi, ita ut aiat S. Gregorius: *Lapis superimponitur lapidi, cum dura consuetudine mens in peccato solidatur, ut est velis resurgere, jam utique non possit, quia moles desuper male consuetudinis premit.* Vide Barz. serm. 11. n. 29. Et serm. 55. n. 5. Item Tit. Pœnitentia, Confessio, Desperatio, &c.

Sine Cruce, & adversitate non obtinetur gloria resurrectionis.

2. Nonne oportuit pati Christum, & sic intrare in gloriam suam? Luc. 24. Nemo est Christianus, qui non velit salvari! sed pauci sunt, qui volunt ire ad cælum per viam, quam Deus vult, nempe per viam crucis! vellent in hoc mundo commode vivere, deliciis, divitiis, honoribus frui, & ita in cælum invehi sine molestia. Sed actum agunt! cælum vim patitur, & violenti rapiunt illud! non illuc pervenitur, nisi per cruce, per tribulationes, per morbos, dolores & mortem! Audiamus motiva pro præterito, pro præsentis, & futuro, quam æquum sit, ut tribulationes & cruce patiamur pro cælo! 1. *Æquum est, mi Christiane, ut patiaris pro cælo, si oculos reflectas ad præteritum!* cogita peccata tua multa & magna, quibus Deum O.M. graviter offendisti! felix es, si horum reatum expiare valeas per tribulationes hujus vite, quæ incomparabiliter mitiores sunt, quam vite alterius. (Vide Tit. Peccatum, Pœnitentia &c.) 2. *Æquum est, ut patiaris pro cælo, si oculos atollas ad præsentem!* Intueere Crucifixum, & in hodierno Evangelio ausculta sententiam Christi: *Oportuit Christum pati, & sic intrare in gloriam suam!* si Dei Filius, cui jure hereditatis & proprietatis debebatur gloria, illam per vulnera, crucem, & mortem promereri debuit, certe tibi non donabitur gratis! omnes Sancti in via crucis facti sunt Christum præventum cum cruce, hac a via si declinaveris, cælo aberabis. 3. *Æquum est, ut patiaris pro cælo, si oculos aperueris ad futurum!* quodnam illud? ad cælestis præmium, quod infinitis malis erit tuo merito! cum discipulis hodierni in via Christo adhuc incognito enarraissent terribilia tormenta, quæ elapsa septimana Magnus ille Prophetas in urbe Jerosolymitana passus est,

Christus interrogavit: *Quæ? O Bone Deus!* an non recordaris amplius funium, flagellorum, spinarum, vulnèrum, clavorum, crucis ipsiusque mortis? recordatur utique, sed tam abjecte, & stricte de illis loquitur per unicum *Quæ?* ut indicaret, illa omnia respectu gloriæ, qua nunc fructurus erat, vix posse venire in comparationem. Sic in cælo loquentur omnes Sancti &c. Vide Speranz. punct. 148. & De pass. Dom. punct. 14. Item Mich. a Calvo conc. 43. §. 1. Item Calamatum Dom. ult. post Pentecost. &c.

Qui in peccatum remissam relabuntur, timeant maledictionem Divinam.

3. Hunc Deus suscitavit tertia die, & dedit eum manifestum fieri. Act. 10. Deo sint infinitæ laudes! Divinus Mundi Redemptor non tantum e sepulcro, sed & in cordibus nostris per gratiam Paschalis Sacramenti resurrexit. Preceor, ut post tam lætum Pascha non amplius sequatur Parasceve! Sed quid agendum deinceps? Audite, time! Postquam Bellidux Josue urbem Jerichuntinam expugnavit, & funditus delevit, simul terribiles anathematis minas adjecit. *Maledictus, qui suscitaverit, & edificaverit Jericho:* Quis ergo Urbs erat Jericho? S. August. ait: Duo diversi amores edificaverunt duas diversas civitates; *Terrenam amor sui usque ad contemptum Dei! cælestem vero amor Dei usque ad contemptum sui.* Jericho itaque, teste Abulense, significabat civitatem diaboli, munitam muro carnalis concupiscentiæ, muro temporalis affluentia, muro mundialis excellentia. Hos muros Christus, & Apostoli destruxerunt. Quis autem reedificat? respondet S. Eucherius: *Cam ad agenda scelera, quæ ei Dominus JESUS in die Baptismatis condonaverat, redit, qualque ipse anathematizaverat, diaboli pompas, luxuriose vivendo repetit, ruinas Jericho resuscitat.* En! qui has ruinas resuscitat, qui peccatum pœnitentia deletum vel in se, vel in aliis reviviscere facit, maledictionem Divinam in animam suam contrahit, quod Deus benigne avertat! &c. Vide Barz. serm. 47. §. 1.

Feria III. Paschatis.

De remediis curandi relapsum in peccata.

1. *Oportebat Christum pati in remissionem peccatorum.* Luc. 24. Inter corporis morbos fere malignissimus est mor-

morbus caducus, seu Epilepticus: istiusmodi miseri homines voluntur in terra oculos distortent, labiis spumant, rugiunt ut bruta. Dicitur remedia illis esse ultimum, si sanguinem malefici decapitati bibant, dein violenter currant, & inter duos equos rapati fatigentur. Grande malum! sed longe terribilius est Epilepsia animæ, qua miseri peccatores in peccata pristina, & jam remissa relabuntur; tunc enim vero volutantur in luto malitiae, oculos, quos ad cælum erexerant, ad terram detorquent, vivunt ut bruta ratione carentia. Vultis ut remedia infelici morbo præscribam? Paratus sum, Audite! 1. Bibant sanguinem illius, qui elapsa septimana inlita Malefici in monte Calvaria interfectus est, id est, studeant confessionem serio contritam, & summptionem Corporis & Sanguinis Christi in Eucharistia, tanquam medicinam saluberrimam sæpius frequentare. 2. Dein currant fine intermissione, id est, pravas occasiones, & consortia periculosa fugiant; morbus enim iste contagiosus est, & libidinofum, nil minus metuendum, velut ignis paleam accendit. 3. Raptentur inter duos equos, id est, inter misericordiam & iustitiam, inter spem & metum! in tentatione respiciat iustitiam, post victoriam tentationis laudet Dei misericordiam, & eius gratiam sæpius humillime imploret. Id omne si sincere coram Deo agat, hæc remedia illi proderunt contra Epilepsiam spiritualem, seu relapsam in peccata. Vide Lohneri Bibl. Tom. 2. V. Peccatum §. 7. num. 13. ubi peccatum comparat morbo caduco. Item Vide Tit. Relapsus, Peccatum! Et Barz. serm. 60. per totum.

De causis relapsus in pristina peccata.

2. *Oportebat Christum pati, & prædicari pœnitentiam, & remissionem peccatorum.* Luc. 24. Israelite in captivitate Ægyptiaca detenti licentiam petere a Rege Pharaone, nonnihil abundi, & Deo sacrificandi. Dedit Pharao licentiam, sed non ultra tres dies, & ut esset securus de eorum reditu, præcepit, ut suas reculas pignori relinquerent. Eundem in modum agit infernalis Pharao! hoc Paschali tempore dedit quidem peccatoribus licentiam, ut sacrificaturi, id est, SS. sacramenta sumpturi abirent, sed non ultra tres dies, & reculas suas pignori relinquerent. Et hæc causa est pro dolor! quod multi pœnitentes Sacramenti gra-

tiam facile iteram perdant, & ad captivitatem demoni revertantur. Forsan multi sunt ex præsentibus, qui his seruis Paschalibus, Deo iterum tergam verterunt, & joco peccati iam de novo se manciparunt. Sed quam sunt ille recule, quibus demon illos retrahere solet? Sunt pravæ affectiones, seu peccata studeat, sunt pravæ occasiones, sunt malæ consuetudines. Vide Barz. serm. 47. §. 4. & 5. O quantum olim S. Augustinus ad Deum rediturus luctabat cum affectu volatibus, quasi deplorans, quod illis deinceps frui non amplius sibi liceret. Vide Barz. serm. 49. n. 16. Sicut puer avicularum nullo ligatum tenens, illum, dum avolare tentat, retrahit: sic infernalis ludio peccatorem amore occasionis tenet & retrahit, exemplum habemus cum Herode, & Herodiade. Vide Speranz. punct. 107. Item Tit. Pœnitentia, &c.

Quomodo sananda infirmitas relabentium in peccata.

3. *Videte manus meas, & pedes meos, quia ego ipse sum.* Luc. 24. Sanctus Gentium Apostolus, dum Christianos, præsertim Neocœverfos ad constantiam & perseverantiam hortatur, exemplum Christi resurgentis illis ante oculos ponit, inquit: *Christus surrexit a mortuis, ita & nos in novitate vite ambulemus.* Verum cur Apostolus solum Christi resurrectionem exemplo allegat? cur non meminit Lazari, aut eorum, qui in morte Christi & sepulcris prodierunt? nimium ideo, quia Lazarus, & illi resurgentes denuo mortui sunt, Christus autem resurgens a mortuis in æternum vivit. O usinam per esset pœnitentium in vita gratia constantia & perseverantia! I verum quam facile, qui Christi videbantur, sunt Lazari. Vide Barz. serm. 62. n. 16. Item Mich. a Calvo conc. 42. §. 1. Quid ergo agendum? Sicut ægro convalescenti a Medico vite norma una cum alexipharmacis præscribitur! ita item S. Paulus præscripsit Corinthiis quinque remedia. Et quam sunt illa? Sunt credenda, agenda, vitanda, speranda, timenda. Vide Barz. serm. 62. per totum, præsertim nu. 9. Per credenda admonetur Christianus, ut articulis fidei sine ulla hesitatione, inconcussa firmitate adheret. Per agenda a monetur, ut per bonorum operum exercitio sem thelaurum meritorum pro cælo emendo sibi comparet. Per vitanda adm netur, ut peccatum super omnia mala fugiat, occasiones etiam

etiam & pericula peccatorum studiose declinet. Per *Speranda* admonetur, ut providendis tentationibus, & adversis pro Deo perferendis cælum frequenter suspiciat, & promissam tibi mercedem æternam consideret. Per *Timenda* denique admonetur, ut in superandis difficultatibus, ipsaque morte exaltanda intuitu penarum infernalium seipsum excitet, & confortet. Fac hoc mi Christiane, & in peccatum non relaberis. &c.

Dominica I. post Pascha.

De SS. Vulneribus Christi, & gratis exinde profluentibus.

1. **O**stendit eis manus & latus, & gavisus sunt Discipuli. Joan. 20. Immenisa erat læticia populi Israelitici, dum per desertum in summa aquarum penuria denique regionem Elim attingit fontibus irriguam, ubi quilibet se refocillare, & sitim restinguere potuit. Et tamen quid sunt fontes Elim comparati fontibus SS. Vulnerum, quibus Christus aquam gratiam in nos effudit? Hos fontes hodie Christus Discipulis spectandos dedit, dum ostendit eis manus & latus, his visis gavisus sunt Discipuli, scientes, hos fontes in præsentis vitæ deserto esse nostras delicias. Videamus, quibus deliciis in nostram salutem scaturiant hi sacri gratiarum fontes, de quibus Propheta: *Haurietis aquas in gaudio, de fontibus Salvatoris!*

Joan. 12.

Exod. 39.

Tres qualitates habet aqua fontana, lavat, fecundat & sitim extinguit. Eundem in modum aqua gratiarum & Sacris Vulneribus, 1. Lavat; quia maculas animæ abstergit: *Effundam super vos aquam mundam, & mandabimini ab omnibus iniquitatibus vestris.* Imo, quod aqua naturalis non potest, non tantum purgat maculas, sed pulchritudini animæ tribuit majorem pulchritudinem, quam antea habuit. 2. Aqua fontana fecundat, & concludit ad plantas irrigandas. Ita aqua gratiarum & SS. Vulneribus profluens fecundat animas, ut semper sint velut hortus aquis irrigati, bonorum operum feraces: Imo plus facit aqua gratiarum, quia etiam aridas & steriles animas succo vitali animat. 3. Aqua fontana felat sitim: id etiam facit gratia! verum duplex est sitis, mala & bona: Mala & perniciosa est, quam patiuntur lævi, avari, ambitiosi: Et hanc sitim extinguit gratia, quia tollit desideria feclerata & superflua. Bona sitis est, quæ anhelat ad sum-

um Bonum, & hanc accendit gratia: quia semper maius inspirat desiderium videndi & amandi Deum: *Qui vidit me, adhuc sitiet, &c.* Tu igitur, mi Christiane, ad SS. Vulnera Pedum roga, ut laveris! ad SS. Vulnera Manuum roga, ut secunderis! ad SS. Vulnera Pectoris roga, ut ad cælestia desideria evaharis. Cape aliam praxin valde devotam: Sacerdos quidam omnes afflictiones, quas passus est, in schedula scribens, illas in Vultu SS. Cordis Christi Crucifixi repositus, tentationes, persecutiones, morbos, dolores, aliaque dum ad mortem pervenit, has schedulas omnes ex S. Vulnere protraxit, & in suis ingentem salutis spem concepit. Fac tu similiter, & erunt tibi SS. Vulnera fontes aquæ salientis in vitam æternam! Vide P. Segneri *Manna* an. 21. Maji.

Quibus motivis propositum firmandum sit contra peccata.

2. *Noli esse incredulus sed fidelis.* Jo. 20. Gratulor immensam felicitatem Christianis illis, qui ex expiata per Sacramentum Paschale conscientia cum Deo reconciliati sunt, precorque illis contra relapsum invictam fortitudinem, qualem habuit Josephus Ægyptius: Tentatus a Domina domus turpissime, quomodo se habuit: elatis in cælum oculis, repositus: *Quomodo possum hoc malum facere?* Ecce! non tantum difficile, sed omnino impossibile sibi iudicavit peccare contra Dei legem! sed quibus motivis stabilivit hanc impossibilitatem, & invincibile propositum? Id hodie discutiamus, ut dicere tibi possim, mi Christiane, *noli esse incredulus sed fidelis!* 1. Tentatus S. Joseph reflexit oculos in præteritum, nempe in Beneficia a Deo a teneris accepta, in persecutione, venditione, & infidiis fratrum. Tu mi Christiane, tentatus a mundo, carne, & demone, cogita, quam benigne te Deus creavit, conservavit, contra millena corporis & animæ pericula defendit, &c. 2. Tentatus S. Joseph aperuit oculos ad præsens, nempe ad Deum omnia videntem, & audientem. Tu mi Christiane, in tentatione, imaginare tibi præsentiam Dei, & Angeli Custodis, eorumque vel gaudium in victoria, vel indignationem in tuo peccato. 3. Tentatus S. Joseph præ oculis habuit futurum, nempe disidium Dei iudicium. Tu sic similiter, & perpende, quanto tibi de decori futurum sit in iudicio si vincaris, quantum gloriæ si vincas, &c.

Id

Id si facias, timor Dei in animo tuo sic operabitur, ut cum S. Joseph impossibile tibi videatur, peccare contra Deum, quod ex animo precor! Vide *Corn. a Lap.* in *Gen. c. 39. v. 9.*

Pessimi effectus restitit a peccato retrahunt ad relapsum.

3. De propitiato peccato noli esse sine metu. Eccli. 5. Nunquam vidistis, quomodo ludibundus puer aviculum filo aligatam decipiat? interdum illum in liberum aerem avolare permittit, at cum illa exultat, & canillat, miseram filo in caveam, & captivitatem retrahit. Sic agit infernalis auceps cum multis peccatoribus, qui hoc tempore Paschali se liberos, & securos putant! subito miserum in peccati captivitatem retrahit. Sed quo filo? quadruplici, ex peccatis residuo, ita ut plane moneri indigeant: De propitiato peccato noli esse sine metu! Per quadruplex filum intelligo pessimos effectus, quos peccatum, juxta Thomam Angelicum, in anima relinquit. 1. effectus peccati est, quod per illud ratio bebatur; quia per peccatum mens hominis adeo obtenebratur, ut ad cognoscendas veritates supernaturales non amplius sit tam serena & expedita, quam fuit antea. 2. Per peccatum voluntas induratur, ita, ut ad inspirationes Divinas fiat obdormita, & insensibilis, &c. 3. Per peccatum difficultas bene agendi crescit, eum in modum, quo æger a febre convalescens, non aptus est ad labores arduos, quibus antea par erat. 4. Per peccatum concupiscentia exardescit: Flamma candela per statum oris exincta, dum lychinus adhuc fumigat, facillime reaccenditur; per obviam occasionem ardere de novo incipit, &c. Vide *Barz. serm. 43. num. 8.*

Dominica II. post Pascha.

De vigilantia, & cura Superiorum super animas sibi a Deo commissas.

1. **E**go sum pastor bonus: bonus pastor animam suam dat pro ovibus suis. Joan. 10. Errant, qui nomen pastoris solum Sacerdotibus & Parochis proprium putant! Pastores sunt Superiores respectu subditorum, Parentes respectu filiorum, Patresfamilias respectu domesticorum: horum omnium curam habere, & de co-

rum vita & vitis Deo Judici rationem reddere debent. De his omnibus solliciti sint. 1. ut illos a teneris in legendo, in scribendo, in addiscendis fidei principis erudiant, aut erudiri ab aliis procurent. (Vide *Tir. Parentes*) 2. Illos verba, & exemplo, piisque monitis, ad virtutem, ad audiendum Verbum Dei, ad catechesin frequentandam, aliaque pia opera extimulent. 3. Illos a vitis, a malis occasibus, a confortiis suspectis retrahant, aut si monitis obedire nolint, & servitii manumittant, quia unicus peccator maledictionem Divinam supra totam domum provocat, & inducit. Vide *Tir. Patresfamilias, Peccator &c.* Id triplex munus li Superiores, Parentes, & Patresfamilias negligant, non pastores sed mercenarii sunt, qui & ipsi una cum scabiosis ovibus in dentes infernalis lupi incident, &c.

De signis prædestinationis explicitis sub quatuor ovibus.

2. *Cognosco oves meas, & cognoscunt me mee.* Joh. 10. Non puto frequentiori cogitatione turbari Christianorum conscientias, quam illa: *Heu! quid de me fiet? ubi in illa die collocandus ero, a dextris vel a sinistris? Erone inter oviculas Christi, aut inter hædos impiorum?* Cogitatio hæc sine dubio plena est anxietatibus. Sed multo animis estote! Divinus Pastor dicit: *Cognosco oves meas!* Ergo oves Christi habent signa, ex quibus cognoscantur. Habent! quænam sunt hæc signa? Dabo hodie tria, alias daturus cetera! 1. Qualitas oviculæ est magna orexis ad saltem: & primum signum oviculæ Christi est magna estimatio & appetitus ad Verbum Dei, quod sale significatur. Qui Germanus est, libenter audit linguam Germanicam, Gallus Gallicam & sic de ceteris: Parem in modum, qui ad cælestem patriam destinatus est, libenter audit linguam cælestem. Oves me vocem meam audiunt, &c. 2. Qualitas oviculæ est odium adversus lupum: Et aliter signum oviculæ Christi est implacabilis nausea & aversio adversus peccatum. Hujus vel umbram fugere, & omne periculum declinare, acque potius mala corporis sustinere, quam in peccatum, quo Deo nihil est execrabilius, consentire debet. (Vide *Tir. Peccatum*) 3. Qualitas oviculæ est manufactudo, & concordia cum aliis. Ita tertium signum oviculæ Christi est caritas proximi, cui tam in necessitate

tate spirituali, quam corporali compartiendum & succurrendum est. Vide Tit. Caritas Proximi &c. Item Barz. ser. 48. a num. 13. & seq.

Continuatio de signis prædestinationis.

3. *Cognosce oves meas, & cognoscent me me.* Joan. 10. Explicata sunt paulo ante tria signa prædestinationis per qualitates oviculæ, nempe auditio Verbi Dei, odium peccati, & mansuetudo, seu caritas proximi. Pergamus, & hodie iterum quatuor id genus qualitates & signa explicemus. 1. seu potius quarta qualitas oviculæ est, quod lanam ad vestimenta lac ad sitim restinguendam, & carnes ad esum famelicis faciendam libenter submitteret. Ita signum oviculæ Christi, ad ovile cali prædestinatæ, est misericordia erga pauperes, ita, ut cum tempore laudari a Divino Iudice mereatur: Esurivi & dedisti mihi manducare, sitiivi & dedisti mihi bibere, nudus eram & cooperuisti me, quod si a via aberrer, balatum edat indefinenter, donec ad Dominum redierit. Ita signum oviculæ Christi est, quod si per peccatum a semita mandatorum declinarit, sine mora operam conferat, ut seriam poenitentiam ad viam salutis revertatur. 3. seu sexta qualitas oviculæ est mirabilis patientia, qua cædi, ducl, pungi, mactari se paratissime permittit. Ita signum est oviculæ Christi, quod adversitates, persecutiones, morbos & mortem, uno verbo, prospera & adversa plenissima cum resignatione sustineat. 4. denique seu septima oviculæ qualitas est, quod imminente hyeme plus, quam alias comedat. Ita signum est oviculæ Christi, quod vita declinante ad mortem in usu, & participatione Sacramentorum, præsertim Eucharithie frequentior sit; quanto longius est iter, tanto major debet esse sollicitudo de Viatico sibi comparando, &c. Vide Barz. serm. 48. per totum.

De Pseudo-pastoribus animarum.

4. *Pastor bonus animam suam dat pro ovibus &c.* Quod Pastor pro tuenda totius gregis incolamitate officio suo desit, & oves suas fidei commissas luporum infidibus ex incuria aut negligentia relinquit, grande delictum est. Verum longe execrabilius, si Pastor ipse in lupum migeret, & in perniciem ovium conspiraret.

Estne possibile tam grande malum? Est omnino possibile, & frequens. 1. Quid sunt Patresfamilias, nisi a Deo constituti pastores, qui vices suas gerant, & commissas sibi domesticorum animas doctrina & exemplo ad cælum manuducant: quid autem agunt? dormiunt, ludunt, jurant, inebriantur, impudicitia vacant, sique pessimum exemplo domesticos depravant, imo ridet, si famulos & famulas non minus impudentes, vicia sua amulari conspiciunt. Lupina hæc crudelitas est. 2. Quid sunt parentes, nisi constituti a Deo filiorum pastores? Quid autem agunt? Mater ipsa filiam vanitatibus affluens, pecuniam illi subministrat, ad consortia & choreas emittit, instruitque, quomodo proco placere, ejusque animum demulcere possit, &c. Lupina hæc crudelitas est. 3. Sunt & alii, qui se pastores faciant, populum enormibus contra fidem mendaciis pervertunt, juvenum persuadent, per solam fidem hominem salvari, mandata Dei non debere, imo nec posse observari, adeoque portam liberæ aperiri ad scelera impudentissima, cum ruina, & damnatione innumerabilium animarum! Lupina hæc & diabolica crudelitas est! &c.

Dominica III. post Pascha.

Modica tam in vitis, quam in virtutibus non contemnenda.

1. *Modicum, & jam non videbitis me, & iterum modicum, & videbitis me.* Joan. 16. Cum ingenti animi desiderio vellem optare, ut hodiernum Evangelii Modicum in cordibus Christianorum indelebili caractere insculperetur; quia certe tunc plures salvarentur anime, & pauciores damnarentur. Modicum hoc inestimabile aliquid est in genere boni, propter effectus, quos post se trahunt. Agite, edoceamur utrumque! 1. Dicitur Christianus timere modica in vitis! quia per gradus, & sensim sine sensu perducunt ad maxima! qui hodie cum risu efficit mendacium jocofum, cras erumpet in perniciosum, & qui hodie audeat furari obolum, paulo post non exhorrescet extendere manum ad florenum; verissimum enim est; qui spernit modicum paulatim decidet. Interroga omnes damnatos causam æternæ suæ infelicitatis, inventes, quod ab infimo gradu mali inceperint, & successive semper audacior

res ad summum malitiae apicem ascenderint, &c. 2. Dicitur Christianus æstimare modica in genere boni; quia per hæc successive ascendit ad magnam sanctitatem! Sancti non semper exercuerunt actus heroicis, sed ad actiones quotidianas sui officii solliciti attendebant, in orando sine distractione, in sufferenda levi injuria, in mortificatione passionum, in labore cum bona intentione peragendo erant attentissimi ac solliciti, cum in morem; quo Mulier fortis colum, & linum & lanam & lucernam soleser tradavit, & sic de singulari pietate laudari, & Sanctis comparari meruit. Nonne, mi Christiane, miracula facere, Ecclesias ædificare, Hospitalia pro pauperibus fundare, elemosynas ingentes distribuere non potes, si ergo modicas, easque fere horarias occasiones merendi negligas, quale meritum in morte pro cælo sperando allegabis? &c. Vide P. Segneri Manna an. 8. Augusti, & 27. Martii n. 2. Item, Cura minorum Lib. VI. Tit. Virtus.

Magna felicitas later sub tribulationibus.

2. *Tristitia vestra vertetur in gaudium.* Joan. 16. Quis credat, nisi expertus, sub amaro nucis cortice tam lapidum & dulcem nucleum delitescere? Plus dico, quod magis admirandum est! Quis credat, sub amaritudinibus hujus sæculi, ut sunt adversitates, persecutiones, morbi, pauperitas tam dulces, illudque perenne gaudium latere, ut Sancti immenso cum desiderio mundi tribulationes a Deo rogarint, & impetratas super divitias & voluptates amarint, & æstimarint. Quamam ergo sunt felices illæ utilitates adversitatum? Prima est, quod doceant nos timere justitiam; certum enim est, quod justus Deus exigua, & quotidiana delicta per temporales tribulationes expiet, & puniat; id considerantes homines iusti, cauti attentique redduntur ad cavenda etiam modica, gaudenque, quod pro horum reatu per temporales hujus, & non alterius vitæ poenas justitiae Dei satisfacere possint. Secunda tribulationum utilitas est irreconciliabile odium adversus peccatum, quod causa fere unica est malorum a Deo immisorum. Sic filius prodigus in exilio suo per inopiam, famem, & sitiquas tandem eductus est, damnare suam libertatem, & reverti ad Patrem; ita homo afflictus per temporalia mala illuminatur ad agnoscendam, ac detestandam gravitatem peccati, illamque

expianadi per veram poenitentiam. Tertia denique tribulationum utilitas est, quod animus per amaritudinem vitæ temporalis trahatur ad despicienda mundana & desideranda gaudia vitæ æternæ, id quod Christus Dominus hodie Discipulis tristibus solatio edixit: *Tristitia vestra vertetur in gaudium, & gaudium vestrum nemo tollet a vobis!* &c. Vide Barziam Serm. 75. num. 14. Item Tit. Adversitas, Patientia &c.

Dæmon, caro, mundus decipiunt, suadendo, ut contemnantur modica.

3. *Mundus gaudet, vos vero contristabit.* Joan. 16. Quisquis sapit, malet cum Discipulis Christi tristari, quam cum mundo gaudere; quia certum Dei oraculum est, quod tristitia illa vertetur in gaudium, e contra gaudium istud vertetur in tristitiam, forsitan sempiternam. Et tamen cheu! quomodo fieri potest, quod evanidus homo, in voluptatibus, divitiis, & honores demersus tam turpiter se decipi permittat, ut contrarium eligat? Quis ergo illum decipit? Ecce! Spiritus Sanctus per Sapientem est infirmus: *Tres species odit anima mea: Pauperem superbum, divitem mendacem, & senem fatuum ac insensatum.* Quinam sunt hi tres deceptores? sunt mundus, caro, & dæmon! Audiamus enucleatim! Primus Deceptor vanissimè Mundi Amatoris est, *pauper superbus*, id est, dæmon, qui licet omnibus gratiæ donis privatus, inter vincula inferni retinet suam superbiam, & volens esse Dominus Mundi, divitias immensas appropitit nimis credulo, cum in morem, quo olim in monte Christo omnia mundi regna promisit, *hec omnia tibi dabo!* Hoc modicum, quod respectu cæli minus est, quam guttula respectu integri maris, labundis laudibus extollit. Et revera contemptibile nihilum est. Alter Deceptor hominis mundani est *Dreer mundax*, seu Caro! persuadet homini mortificationem, jejunia, modestiam morum, victoriam passionum, fugam voluptatum, iacturam periculose familiaritatis & ardam virtutis semitam esse impossibiles, adeoque quod musculus est, per modum elephantis describit, veterans, non possium! non possium! tucis denique Deceptor est *Senex fatuus* id est, Mundus, qui jam ultra sexaginta sex sæcula confesens, & puerilis in moribus agens, Sapientiz Dei se opponit, suadens,

dens, dignitates suas ac honores esse felicitatem maximam, qui tamen modicum sunt paulo post disparens, & in æternum contemptibile. Dicit, esse probrosum, inimicis ignoscere, amplecti paupertatem, & quæ sunt similia &c. Avertat Deus, ut quis fidem tribuat his deceptoribus! &c. Vide P. Segneri *Manna* an. 26. Aprilis, no. 2. Item Jo. a Busmanshausen in Festo S. Catharine.

Dominica IV. post Pascha.

De fine ultimo hominis.

1. **V**ado ad eum, qui misit me, & non ex vobis interrogat me, quo vadis? Joan. 16. Navigium Jonæ, contra mandatum Domini abire volentis in urbem Tharsis, coorta terribili tempestate parum abfuit ab exitio: ubi vero nauæ edocti sunt, hoc malum penam esse fugitivi Prophetæ, examinerunt illum interrogando: *Quæ est terra tua? quo vadis? & quid opus tuum?* Videtur malorum fere omnium, quæ inflat tempestatum nobis iter hujus vitæ tam temporaliter, quam spiritualiter perturbant, causam esse maximam, quod pauci sint, qui trianam hanc nauarum interrogationem cordi habeant. Quilibet Christianorum finem suum ultimum, ad quem creatus est, serio præ oculis habere, quotidie se ipsam examinare deberet. (Percipite scopum ac divisionem hodierni sermonis.)
1. *Quæ est terra tua?* Responde, mi Christiane, terra mea est vita hæc corruptibilis, prosperis & adversis, bonis & malis intermixta, in juventute erat mera ignorantia, in adolescentia mera malitia, in ætate virili cura de terrenis, oblitio de Divinis, in senio tandem metus & anxia pusillanimitas de futuris, &c. 2. *Nauarum interrogatio erat: Quo vadis?* Responde mi Christiane, tot passibus, quot temporis momenti vado ad æternitatem! Ad qualem? Beatam, vel infelicem? si Beatam Deo miserente attingero, laudabo Bonitatem infinitam, quæ non meis meritis, sed sua misericordia me salvum fecit, simulque quantum potero, mihi ipsi indignabor, quod tam Bono, & Amabili Domino adeo languide servierim. Si in æternitatem infelicem incidero, cheu! in tormentis deplorabo per omnem æternitatem, quod caducus & inanibus rebus plus quam celestibus inhiarim. 3. *Nauarum interrogatio erat, Quod est opus tuum?* Respond,

mi Christiane, opus meum seu opera mea, teste conscientia mea, adeo sunt ambigua, ut dubitem, an sim in Dei gratia, vel in statu peccati mortalis! Et in hoc statu vel momentum vivere ausim? cretus sum in hunc finem, ut Domino Deo serviam, & denique salvus fiam? Et ego mundo, carni, demoni potius servivi, quam Deo! Quid fiet de me? Eja! revertar sermo in semitam salutis! penitentiam agam! implorabo Dei Misericordiam! &c. Vide Barz. Serm. 14. §. 1.

Quomodo arguendus sit mundus de peccato, de iustitia, & de judicio.

2. **A**rguet mundum de peccato, & de iustitia, & de judicio. Joan. 16. Hodierina Mundi indoles, & mores ita comparati sunt, ut libertas contra leges prescriptas videatur: quilibet credit, quod vult, cuiuslibet licet, quod libet, omnes, præsertim tepidi semi Christiani, terrenis inhiant, celestia negligunt, de iis, qui tot mortem futura sunt, dubitant, aut omnino inter fabulas rejiciunt. Et hæc erit verissima Spiritus Sancti accusatio, dicente Evangelii veritate: Arguet mundum de peccato, de iustitia, & de judicio. Videamus, quæ & qualis erit hæc triplex accusatio! 1. Spiritus Sanctus arguet mundum de peccato tam in genere, quam in specie! In genere quidem, quia licet ut offensa Dei maximum sit malum & omnium malorum fons & origo, tamen hodie parum curatur, & in omnibus fere hominum statibus, sine horrore dominatur. In specie autem Spiritus Sanctus arguet mundum de peccato infidelitatis, quia iam omnes hæreses, & ipse Indifferentismus, & Atheismus primatum tenent, & ille habetur doctior, qui in negandis, aut disputandis fidei articulis est impudencior. 2. Arguet mundum de iustitia. In uno sensu iustitia est interna, quæ denominat Iustum, & consistit in ipsa conscientia, & vitæ sanctitate: Et hæc deridetur, & exploditur: habetur pro simplici, aut semi-fatuo, qui de observatione Legis Divinæ aut humanæ multum est sollicitus. In altero sensu Iustitia Virtus est, quæ jus suum cuiuslibet tribuit. Et hæc cheu! quantum in curiis, in aulis, in tribunalibus, favore aut munere corrumpitur! præterea heu quantum deficit in eo, quod transitoria plus estimari videantur, quam æterna. 3. Arguet Mundum de iudicio, quia sunt quamplurimi, qui iudicium Dei vel

noa

non credunt, vel si credunt, non timent, vel si timent, non student evitare, & sic salutem suam cæco casu committunt, &c.

Quomodo ad salutem nostram expediat ascensio Christi.

3. **E**xpedit vobis, ut ego vadam. Joan. 16. Si Divinum Mundi Redemptorem submississima cum veneratione, de omnibus actionibus vitæ ipsius interrogare ausi fuissetis: Domine, cur de cælo in terram descendisti? cur assumpta humana natura, a stabulo Bethleemico usque ad montem Calvarie mille ærumnas, contemptus, persecutiones, dolores, & ipsam mortem amarissimam in cruce sustinere voluisti? respondisset certe Servator: *Expedit vobis!* id est, veni in mundum, pure ex amore vestri, ut per actiones totius vitæ, ipsamque mortem meam saluti vestræ confulerem! cum ergo vidit Christus, quod Apostoli propter suum reditum ad cælos, suamque absentiam tristarentur, idemmet repetiit: *Expedit vobis!* Videamus, quas ergo utilitates nostras Dei Filii per suam ascensionem ad caelestem patriam ascendit? 1. Expedit nobis Christum ascendisse ad cælos, ut per hanc ascensionem opus nostræ redemptionis completeretur, ut cæli, qui per peccatum Adami clausi, ac obferati erant, aperirentur, & ut Electis, seu prædestinatis æternæ gloriæ sedes præpararentur; hinc certum est, quod Christus ascendens, formam Patrum hæstus in limbo expectantium secum duxerit, captivam duccens captivitatem. 2. Expedit nobis Christum ascendisse, ut munus Advocati apud Divinum Patrem pro genere humano, & speciatim pro peccatoribus susciperet; hinc retinuit in corpore Sacra Vulnera, quibus nihil potentia perorat, & ideo statim post ascensionem missi sunt Apostoli in universam terram, ut gentes in unitatem fidei, & peccatores ad penitentiam congregarentur. 3. Expedit nobis Christum ascendisse, ut mitteretur in mundum Spiritus sanctus, qui docebit nos omnem veritatem. Præparemus corda per fidem, spem, caritatem, omniumque virtutum exercitia, ut caelestem Hospitem digne recipiamus, &c. Vide Diotallevi Dom. 4. post Pascha.

D. Claus Spicil. univers. Pars III.

Dominica V. post Pascha.

Oratio debet fieri digne, attente, & devota.

1. **S**i quid petieritis Patrem in nomine meo, dabit vobis. Joan. 16. Verissima quidem est hæc promissio Christi, si quid petieritis Patrem, dabit vobis: verum non omni oranti, nec omni orationi facta est hæc promissio; quia tam oranti quam orationi, ut impetret, necessariae sunt certæ dispositiones. Et quoniam illæ? Notate! Sacerdos, antequam Preces Canonice Breviarii, ut vocamus, inchoat, in oratione præparatoria rogat Deum gratiam, ut Digne, Attente, ac Devote hoc Officium recitare valeat. Triplex hæc dispositio ad omnem orationem indifferenter necessaria est! Videamus quomodo! 1. Oratio debet fieri *Digne*, id est, mente pura, ab omni peccato libera, & gratia Dei exornata: Sanctus Apostolus Petrus, non lingua, sed oculis veniam impetravit, quia oculi erant innocentes a negatione Christi, non lingua. (Vide Barz. Serm. 63. n. 23.) 2. Oratio debet fieri *Attente*, id est, cum reverentia, & recollectione animi ad verba, vel ad mysteria orationis, exemplo Annæ Matris Samuelis, de qua S. Chrysostomus ait: Multiplicat preces in conspectu Domini: nempe sicut Deus præsens est precibus supplicantis; ita etiam præsentem vult esse animum supplicantis. (Vide Speranzanum punct. 7.) 3. Oratio debet fieri *Devote*, id est, cum firma fiducia in Deum, exemplo Abrahami (V. Speranz. punct. 22.) Item cum constantia, & perseverantia, exemplo agrori ad piscinam, Davidis, Chananzæ, & aliorum (Speranzanum punct. 7.) Tali orationi his qualitatibus prædita Christus promittit exauditionem. Præterea est solatium oranti in omni afflictione, dicente S. Bonaventura: *Frequens, & fervens oratio, dissipat omne malum.* Vide Tit. Oratio.

S. Bonav. in Spec. fol. 6.

Oratio despectuosa non exauditur.

2. **P**etite, & accipietis, Joan. 16. Quid est, cogitat Christianorum nonnemo, quid est, quod veracissimum, & fidelissimum Deus sincere promittat, *Petite, & accipietis*, ego tamen in precibus meis jam diu continuatis non exaudior? quid conqueretur? Ex parte Dei promit-

T ten.

tentis certo non est defectus, videamus, an non ex parte tui, vel ipsius orationis defectus inveniatur, quo minus dignus sis exaudiri. 1. Oratio indigna est exaudiri, si procedat ex corde impuro, sine gratia Dei; ideo Israelitæ orantes nihil impetrarunt; quia adhuc erant idololatra, (Vide Barziam Serm. 67. n. 16.) 2. Oratio defectuosa est & indigna, si sit distracta & negligens: Deus iple conquiretur: Populus hic labiis me honorat, cor autem eorum procul est a me. Qua fronte pretendere potes, quod Deus intelligat, cum te ipsum non intelligis? 3. Oratio non exauditur, cum petit rem noxiam contra Dei gloriam, aut contra salutem petentis: aut si petit rem mere terrenam, inanem, neglectis cælestibus, & æternis, que animam concernunt, &c. 4. Denique oratio defectuosa est, & indigna exaudiri, si sit pusillanimitas, & inconstans, &c. Vide Tit. Oratio, &c. Caveat Christianus orans his defectus, & ita orationem suam meritoriam faciat, ut, quod paucis requirit S. Augustinus; sit oranti presidium, Deo sacrificium, & demoni flagellum, & sic verum erit illud Petri, & accepit. Vide Corn. a Lap. in Exod. c. 17. v. 11.

Oratio immunda, & negligens nihil impetrat.

3. Si quid petieritis Patrem, dabit vobis. Jo. 16. Si quis subditorum gratiam exoraturus Principi libellum supplicem porrigeret, sed sordidum & maculatum, nugis nugarum plenum, ac caractere obscuro illegibilem, certe e vestigio facesset iustus, nihil gratiarum impetraret. Oratio, quam ad Deum fundimus, quid est, nisi libellus supplicis? quod si hæc oratio iisdem maculis confurcata, & defectuosa sit, quid mirum, quod contra Dei promissionem, id quod petimus, non impetremus? Explicemus, quænam sint hæc macule ac defectus? 1. Oratio maculosa ac sordida est, cum ex corde peccatis contaminato procedit! Quæso, si occisor regii filii, manus adhuc sanguine rubentes, ad patrem Regem elevarer, gratiam rogaturus, nonne indignationem potius, quam commiserationem referret? Peccator latro est Divini Filii! ni ergo peccatum penitentia abluit, non vitam fed mortem reportabit. 2. Oratio nugis nugarum plena est, cum volum fundatur pro rebus mere terrenis v. g. pro divitiis, nuptiis, aut officio con-

veniente, & quidem sine conditione apposta; si ad Dei gloriam, & animæ salutem cedat? &c. 3. Oratio obscuro, & intelligibili caractere scripta est, si sit distracta, ex animo circum circa evagatione ascendens &c. Hi ergo defectus orationem faciunt inefficacem, ita ut negligens orans potius cum novo peccato, quam cum merito a Deo recedat. Vide Tit. Oratio!

Dominica VI. post Pascha.

Qua preparatione Spiritus Sanctus in cordis hospitium recipiendus sit.

1. **C**um venerit Paraclitus, quem ego mitam vobis. Joan. 15. Sancta Virgo Mechilidis ex Sponso Divino querens, quænam esset optima ratio ad Sacram Communionem se digne preparando, hoc tulit responsum: Fac id, quod fecerunt Apostoli mei, quando eos misi, ut parent mihi Pascha! Hoc idem responsum vellem referre iis, qui me interrogarent, quid faciam, ut advenienti Spiritui sancto dignum in corde meo habitaculum prepararem? Fac id, quod fecerunt Apostoli? Videamus, quid fecerint. (Vide Micam Panis die 28. Octob.) Prima preparatio Apostolorum erat separatio per hos dies a creaturis: Cum introissent in cœnaculum. Patrem in modum, anima Christiana, his diebus, profanis ac inanibus negotiis, quantum fieri potest, se subducatur, & in solitudine sacris cogitationibus, & desiderii vacet. Secunda preparatio Apostolorum fuit frequens, & ardens oratio: Erant perseverantes in oratione. Patrem in modum anima Christiana oratione, & meditatione rerum cælestium sese occupet, frequentis virtutum actus eliciat, Scripturam legat, aut si his par non sit, orationem Dominicam, & Symbolum Apostolicum considerabunde quotidie percurrat; ait enim S. Ildorus: Omnis latitudo Scripturarum in oratione Dominica, & Symboli brevitate concluditur. Tertia preparatio Apostolorum erat pax cum proximo, & secum ipso, juxta illud: Unanimiter. Patrem in modum anima Christiana, lites cum proximo per reconciliationem, & remorsus suæ conscientia per sacram exomologesim componat. Quarta demum preparatio Apostolorum fuit recursus ad Beatam Virginem pro cordis dispositione: Cum Maria Mater JESU. Patrem in modum, anima Christi-

S. Ista de summo Bone l. 1.

fiiana, pro impetranda cordis dispositione ad recipiendum Divinum Hospitem ad sanctissimam, purissimamque Virgineam recurrat, &c.

De peccato scandalii.

2. **Hæc locutus sum vobis, ut non scandalizemini.** Joan. 16. Quid ergo locutus est Dominus Apostolis? prædixit illis persecutiones, & promisit fortitudinem Spiritus sancti confortantis. An ergo Apostoli fuissent scandalizati, si hæc illis Dominus non prædixisset? fuissent omnino! cum enim in manus incidissent persequentium tyrannorum, cogitassent secum ipsis: De his ærumnis & tormentis nihil audivimus a Divino Magistro, sicque pusillanimes manum retractassent ab aratro, id est, a conversione gentium. Verum hoc scandalum fuisset mere acceptum, non datum. Quid autem est, scandalum acceptum, quid datum? Hoc edocemur in presenti discursu, ubi agemus de scandalo, grandi malo quo depravatur mundus, & innumera peccata causantur! 1. Scandalum acceptum evitari non potest; quia etiam ex sanctissimis actionibus, sine & maligne interpretatis sumitur, eum in modum, quo ex eodem flosculo apicula mel, & aranea venenum legit: sic Judæi scandalizati sunt in operibus Christi, & hœdium hæretici in functionibus & dogmatis Ecclesie scandalum capiunt. 2. Scandalum datum est actio, vel locutio peccaminosa, quæ videnti vel audienti præbet occasionem spiritualis ruinae. Hoc scandalum dum sua vitæ licentia præbent Principes, Magnates, Nobiles, populum pessimo exemplo post se trahunt ad peccata, ad hæresim, ad Atheismum. Hoc scandalum præbent Mulieres impudicæ, minus decenter vestitæ, impii laterones verba obscena latrantes, Parentes, ac Patresfamilias & alii per crapulas, juramenta, impudicitias, & alia crimina &c. 3. Væ illis, quia peccata peccatorum omnium, quæ causant, in caput eorum redundabit: Deus præcepit, Si ignis egressus invenerit spicas, reddet damnum, qui ignem succendit. Quanto magis reddet damnum ille, qui alteri causa fuit ignis æterni? &c. V. Tit. Scandalum. Item Barz. Serm. 37. n. 3. 4. 32. &c.

De bono persecutionum.

3. **Venit hora, ut omnis, qui interficit meos, arbitretur se obsequium præstare Deo.**

Adest revera tempus & hora, qua Apostoli, eorumque successores, quibus ex officio incumbit, oppugnare, & extirpare crimina, passim odio habeantur a mundo, & qui corrigunt peccata, magis persecutionem patiuntur, quam quilla committunt. Sed qua de causa permittit Deus homines iustos, famulos suos iniustis tribulationibus ita tribulari, ut & persecutores patiant, se obsequium præstare Deo? Dabo causas in solatium Sacerdotum, & in terrorem peccatorum! Cur homines iusti peccatorum correctores omnium mundi, & persecutiones patiuntur, 1. ratio est, ut augeantur ipsorum merita; longe enim difficilius, magisque meritum est, & prodesse proximo ingrato, quam benevolæ, & pro labore referre potius contemptum, quam præmium. 2. Ratio est, ut quotidianos defectus expient; cum enim Sacerdotes, & animarum curatores quotidie inter homines vitiosos versentur, facile fieri potest, ut inter tot ollas maculam contrahant: hunc maculam Deus absterget, & dealbat per persecutiones, 3. ratio est, ut peccatores suo exemplo terrent: si cicurari vult leo, canis in illius conspectu fugit: sic castigat iustus, ut emendeur injustus. Moyses, Aaron, Lot, Ananias & Saphyra puniti sunt, & tamen non peccatorum graviter. Quare? ut peccatoribus essent terrori, seu exemplo. Vide Barz. Serm. 13. §. 8. & seq.

Dominica Pentecostes.

De signis inhabitantis Spiritus Sancti.

1. **A**d eum veniemus, & mansionem apud eum faciemus. Joan. 14. Frelicissimum Cor hominis Christiani, in quod Spiritus sanctus venit, & mansionem facit! Econtra infelicissimum cor, quod Divinus Spiritus transiit, aut veniens iterum relinquit! Ex quorum numero sumus Dilectissimi, felicitium aut infelicitium? Eheu! nescit homo, amore, an odio dignus sit! Verum agite, ex signis argumentemur! Spiritus sanctus apparuit huius specie ignis; igitur ex operationibus ignis concludamur, faciamus, an Divinus Hospes in corde nostro resideat. Attendite! 1. Ignis excitat somnum, ut patet in tonitru, in explosione sclopeti, in ligno viridi, & aliis. Ita Spiritus sanctus in corde peccatoris strepitum facit, qualis erat in urbe Hierusalem, cum in ingressu Christi Domini tota commota

est: peccator incipit se movere, & querere, quis est iste, quem offendi, & quis ego miserimus homuncio sum. 2. Ignis rem mutat, cibos lapidos, & ferrum molle reddit: Ita Spiritus sanctus cor terrenum in cælestem transmutat, ut dicere cum Apostolo possit: Vivo ego, non jam ego, vivit in me Christus. Sic Discipuli Domini in Festo Pentecostes, sic S. Genesius, dum in theatro ludit carmenias Baptismi, ex histrione factus est Christianus & Martyr: hæc mutatio dextere Excelsi. 3. Ignis non patitur se comprimere, omnia perumpit obstacula: Ita Spiritus sanctus invictus adeo facit Apostolos, ut qui prius ad vocem ancillæ prostrati sunt, nunc regibus, tyrannis, ipsique demoni fortiter resistant. 4. Ignis calidus est: Ita Spiritus sanctus animum calefacit amore, ut etiam proximobeneficiat. 5. Ignis lucet: Ita Spiritus sanctus illuminat intellectum ad agnoscendas æternas veritates, & mundi fallacias. 6. Ignis semper tendit sursum: Ita Spiritus sanctus animam, quam occupat, ita ad cælestia elevat, ut nihil nisi Deum desideret, & mundum despiciat. 7. Deum Compendio hæc omnia repetit S. Antonius Paduanus, inquit: Ignis ardet, purgat, calefacit, illuminat: Sic Spiritus sanctus exurit peccata, purgat corda, torporem excutit, ignorantiam illuminat. Jam dic, mi Christiane, an hæc signa, hæc operationes in corde tuo sentis? si ita est, spem concipe inhabitantis Divini Spiritus, & ante omnia curam habe, ut nullo peccato calestem Hospitem expellas, &c. Vide Corn. a Lap. in Levit. c. 9.

Quomodo ignis amoris Divini in corde reaccendi possit.

2. Ignem veni mittere in terram. Luc. 12. Ignis iste missus in terram est Divini amoris incendium, dum per ardorem Spiritus sancti, prout loquitur S. Gregorius, astuta mens a carnalibus desideriis purgatur. Quid autem intelligitur per terram? Veni mittere in terram. Intelligitur homo (Vide Barz. Serm. 11. n. 4.) cur ergo non ardet? aut cur ignis extinctus in corde non reaccenditur? forsitan, quia multi non sciunt artem accendendi ignem! Agite, docebo hanc artem. 1. Accenditur ignis extinctus per flammam oris, id est, per orationem ferventem, & continuam. Quanto Apostoli erant perseverantes in oratione, tunc venit super ipsos Spiritus sanctus in

specie ignis. Homo ex se tam miser est, ut ne nomen amare possit sine auxilio Dei: hoc auxilium autem impetrandum est per orationem. 2. Accenditur ignis speculo colligente, & intendente radios solis. Speculum est vita Christi & Sanctorum! cum experitis, mi Christiane, cordis tepiditatem & frigus, aspice, & meditare mysteria Christi pro te patientis, & morientis: cogita, quid Sancti pro Christo fecerint, & passi sint, & tum demum, ut spero, dicere poteris: In meditatione mea exardescit ignis. 3. Accenditur ignis colliso silice & calybe, quibus scintillæ excutuntur, & fomite recipiuntur. Per collisionem hanc intelligo contritionem cordis: si cor tuum instar lapidis induratum fuerit, contere illud malleo, & clavis ferreis, quibus Christus confixus est cruci! percutere cum publicano, dolo, & clama: Deus propitius esto mihi peccatori. 4. Demum ignis accenditur igne. Conjice oculos in ignem infernale peccatoribus preparatum, dic tibi ipsi: quis poterit habitare cum igne desolato? &c. Vide Tit. Infernus, contritio, Oratio, &c.

De triplici visitatione cordis per Spiritum Sanctum.

3. Ad eum veniemus, & mansionem apud ipsum faciemus. Joan. 14. Cum magnus Princeps in edes nostras adveniat, tota domus a sordibus purgatur, & exornatur. Dilectissimi! hodie in eo est, quod Princeps cæli in cor nostrum advenire, illudque tanquam suum habitaculum occupare desideret. Admonemur ergo a S. Gregorio. Tergat sordes pravi operis, qui Deo præparat domum mentis. (Vide hodiernum Breviar. Lect. 3.) Sed videamus, quomodo hæc Visitatio S. Spiritus apud multos constituta sit, videamus inquam ad nostrum terrorem, vel emendationem, vel solatium. 1. Ad aliqua corda venit, & pulsat, sed non admittitur, non aperitur! Et hæc sunt corda obdurata peccatorum, quorum fetorem nauseans Spiritus sanctus cito declinat & recedit: e contra in hæc corda revertitur immundus Spiritus assumens secum septem spiritus nequiores se, quibuscum habitat ibi. Infelix cor! heu, quando liberaberis ab inimico possessore? 2. Ad aliqua corda venit S. Spiritus, & hospes admittitur.

sed paulo post iterum eicitur! Et hæc sunt corda inconstantia, qui tempore tentationis recedunt, sicut ad perpetranda peccata redeunt, ac si hæc tempore Paschali minime planxissent. O mi Christiane, perpende serio felicitatem, a qua recessisti, & infelicitatem, ad quam accessisti. 3. Ad aliqua denique corda venit Spiritus Sanctus, & mansionem in illis facit. Et hæc sunt corda Sanctorum, & serio poenitentium, qui superatis omnibus difficultatibus, jam parati sunt vitam potius, quam Divini Hospitis gratiam perdere! O! quibus verbis satis gratulari ipsis possum hanc felicitatem? Vide Tit. Gratia Dei, Inconstantia, Peccatum, &c.

Feria II. Pentecostes.

De beneficiis Dei una cum Filio Dei mundo datis.

1. Sic Deus dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum daret, Joan. 3. Non satis fuit Divino Patri, quod mundum ex nihilo creavit, quod homini vitam dederit, illique ad sustentationem, & ad delicias usque innumerabiles creaturas in omnibus quatuor elementis addiderit: non satis hoc fuit, inquam, Divino Creatori, sed insuper adeo dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum nobis dederit. O sancta fides, quid doces? Perpendamus, quid hoc sit, quod Deus Filium suum dederit, & in Filio quid nobis dederit, metiamur exinde nostram gratitudinem. 1. Sic Deus dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum daret, humana natura incarnatum, & in stabulo Bethlehemitico sub specie amabilissimi infantuli natum, ut omnium hominum corda ad amorem provocaret. In Veteri Testamento Deus timentis potius, quam amari voluit, hinc cum Moyse alitque inter contraria & fulmina & nubibus terribili voce loqui, & peccatores statim igne, submersione in mari rubro, abyso terræ punire solebat: in stabulo vero natus tanquam magnes amoris omnium corda ad se amoroso affectu traxit. 2. Deus Filium suum unigenitum dedit sub obedientiam Parentum, & præsertim Divinæ Matris, a qua natus & educatus est, ut nobis esset virtutum omnium exemplar. Quis unquam antea hominem sanctum sibi imitandum proponere potuit, cum antiqui Patriarchæ & Prophætæ solum in propaganda familia, &c. Claus Spicil. antverj. Pars III.

in pascendis gregibus, in vaticiniis fundendis, in delictis puniendis occuparentur: ubi autem Christum, virtutum omnium exemplar apeximus, in ejus vita amorem Dei & proximi, mansuetudinem, dilectionem inimicorum, contemptum rerum terrenarum, & desiderium caelestium, omnesque virtutes edocui sumus. 3. Deus Filium suum dedit præcipue ut Redemptorem, ut per passionem, crucem, ac mortem suam nos a servitute inferni liberaret, & cæli hereditatem nobis compararet. Audistis hæc? qua gratitudine compensare possumus immensam beneficentiam? Væ! si ingrati sumus! Quærit S. Chrysostr. cur Spiritus sanctus venerit, excedente turbine? & respondet, ut præcederet nobis iudicium: cum enim donum a Deo accipimus, statim subsequitur iudicium, quod discutitur, an beneficium recte cum gratitudine usi sumus. Vide Speranzam punct. 156.

Peccatores frustra tenebris occultant sua peccata.

2. Dilexerunt magis tenebras, quam lucem. Non semper illaudabile est, amare tenebras; quia homines Sancti opera sua bona, & prodigiola coram mundi oculis occultare studuerunt, quæ tamen a Deo contra illorum humilitatem in lucem protracta sunt. Illi ergo, qui in hodierno Evangelio carpuntur, quod tenebras amant, peccatores sunt; quod additur, opera eorum erant mala. Sed frustra agunt! Etiam mala opera ad illorum ignominiam protrahentur in lucem. 1. Peccatum occultum prodit ipse peccator: Prophætæ Joæ in facie videri, & notari poterat, quod fugeret contra Deum. (Vide Mich. a Calvo conc. 9. §. 2. n. 2.) 2. Peccatum occultum, præsertim luxurie proditur ab ipsa domo, & cubiculo, in quo committitur, juxta illud: Lapis de stabulo pariete clamabit, & lignum, quod inter. c. 2. Juncturas adificiorum est, respondet. (Vide Mich. a Calvo conc. 6. §. 2. n. 7.) 3. Peccatum proditur etiam ab animantibus: In domum Pharaonis irruerunt innumeræ ranæ coarctantes: quare ex aquis vocatæ sunt: ad consulationem regis, qui in aquis jussit submergi infantes; in domo tua sunt ejusmodi ranæ factæ clamoræ, famuli, socii, ancillæ, scilicet, munuscula, & alia. 4. Peccatum, præsertim crudelitatis, & injulitiæ proditur per propriam conscientiam, Herodes non poterat occultare eandem Joannis, sed videns

dens Christum, exclamavit timidus: Vere hic est Joannes Baptista! Sic de aliis peccatis, quæ olim protrahentur in lucem coram Judicio. Vide Tit. Luxuria, &c.

Quomodo lux Divini Spiritus in cor admittenda sit.

3. Dilexerunt magis tenebras quam lucem. Divina gratiarum lumina, quæ Spiritus Sanctus per Sacramentorum participationem in corda nostra infundit, tanta est amoris beneficentia, ut ejus sublimitatem, longitudinem, latitudinem, & profunditatem nec Angelicus intellectus mensurare aut capere possit. (Vide P. Segneri Manna an. 27. Martii) Et tamen non æqualiter ab omnibus, imo ab aliquibus omnino non admittuntur, quia dilexerunt magis tenebras, quam lucem. Videamus tres Christianorum classes hic considerari dignas: 1. classis & quidem felicissima illa est, quæ omnes cordis fenestras Divino lumini, paratissimo obsequio aperit, atque Divinis inspirationibus prompte, humiliter & alacriter morem gerit: atque hi sunt homines sancti, in omnibus actionibus suis clamantes: Veni Sancte Spiritus; (Vide Tit. Inspirationes Dei.) 2. classis est eorum, qui Divino lumini cordis fenestram nec omnino claudunt, nec omnino aperiunt, & hi sunt semi-Christiani, qui hodie penitentiam agunt, paulo post autem, quæ planxerunt, iterum committunt, sicutque damnabili ac periculosa inconstantia nunc Deo, nunc demonstervunt. (Vide Tit. Inconstantia Tepiditas;) 3. denique classis infelicissima est eorum, qui fenestras cordis obstinate duritie semper claudunt, & hi sunt inveterati peccatores, & hæretici (Vide Tit. Peccator inveteratus, Hæretici &c.) His merito exprobrari potest, quod S. Stephanus Judæis exprobravit: Vos semper Spiritui Sancto resistitis. Quando Spiritus Sanctus volebat sacrificia, vos sacrificastis, quando volebat, vos omistis, quando noluit dare præcepta, requirebatis; quando dedit, non observastis: huc multi adhuc deveniunt; leges, præcepta, consilia Patrum spiritualium elidunt, &c. Vide Speranzam punct. 98. Item P. Segneri Manna ann. 12. Aprilis n. 2.

Feria III. Pentecostes.

De vera Ecclesia per signa credibilitatis demonstratur.

Qui non intrat per ostium in ovile ovium, sed ascendit altunde, fur est & latro. Joan. 10. Per ovile, de quo loquitur Christus Dominus, intelligi Ecclesiam, communis est SS. Patrum sensus: ad demonstrandum ostium, quo intrandum est in Ecclesiam, Christus non sapientibus hujus sæculi, non Aristotele aut Platone usus est, sed rudibus & incultis piscatoribus, ut tanto clarius eliceret potentia Dei, & manifestiora essent signa, quæ nos ducunt ad ovile Ecclesie. Quænam sunt hæc signa, quibus veritas Ecclesie, præ ceteris omnibus factis, nobis demonstratur? Audiamus. Primum signum veræ Ecclesie est, quod fit una, unitate doctrinæ, quæ in omnibus Mundi temporibus, & locis semper fit invariabiliter eadem. E contra novi factatores, ac hæretici quam difformes sunt inter se, hic & nunc docent duo, alias & alibi tria Sacramenta, &c. Secundum signum veræ Ecclesie est, quod fit *Sancta*, id est, quod omnia ejus dogmata, & ritus hominem ad sanctitatem, ad imitationem Christi, ad fugam peccati perducant. Contra doctrinam Novatorum impia & seductoria est, v. g. Præcepta Dei non posse, nec debere observari: nonne per hanc deceptionem aperitur ostium ad omnia scelera? &c. Tertium signum veræ Ecclesie est, quod fit *Catholica*, seu universalis, id est, per totum orbem ita diffusa, ut nullus sit terzæ angulus, in quo doctrina, & Verbum Dei populis non est prædicatum. Contra in Asia, in Africa, in America necitur, & certe per quindecim sæcula necitebatur, quid sit Lutheranismus, quid Calvinismus &c. Quartum denique signum veræ Ecclesie est, quod fit *Apostolica*, id est, ab ipsis Christi Apostollis derivate. Hæc doctrina a S. Petro primo Pontifice, per omnes Pontifices ad nostra usque tempora continua serie fuit propagata, ita ut contra tot successores Romanos per octodecim fere sæcula, nec tyranni nec hæretici, protegente Divina Providentia, prevalere potuerint. Jam redit questio, cur Christus Dominus rudes Apostolos ad prædicandam fidem, & propagandam Ecclesiam elegerit? S. Ambrosius respondet: *Ne tradidisset potentia,*

ne

ne vedemisse divitiis, ne potentia, nobilitateque auctoritate travisse aliquos ad suam gratiam videretur, adeoque ut tanto manifestius eliceret potentia, & auxilium Dei. Vide Barz. ferm. 39. n. 14. & seq. Item ferm. 40. per totum. Item P. Segneri Incredul. non excusab. &c.

De differentia inter Spiritum bonum & malum.

2. Oves vocem ejus audiunt, alienum autem non sequuntur, sed fugiunt ab eo. Lupus ovinam pellem induit, & accedens ad gregem ovium persuadere illis voluit, se esse pastorem fidelissimum! ne dubitate, ajebat, vos fidei meæ credere, amicus sum vester optimus, cupio vos felices reddere. Ovicula obtusæ sententia suspectum habebant deceptorem; utque nosset, quale animal esset, petierunt, ut vocem ederet, & secum balaret. Lupus volens non poterat balare, sed horrendum ululavit, quo territe ovicula omnes auferunt. Christus Dominus admonet, nolite omni spiritui credere; multi enim sub pelle ovina pastores se simulant, & lupi sunt. Sed quo indicio agnosci possunt. Ex voce, ex ululatu, & aliis signis: Audite S. Bernardum, qui signa ejusmodi enumerat.

S. Bern. ferm. de Spirit.

1. Si spiritus malus amicum simulans, aut intus in corde loquens tibi mollia suggerat, v. g. de potu, de cibo, de somno, de capiendi voluptate, aliisque ad curam corporis pertinentibus, ita, ut aliquali desiderio erga has suggestiones inardescat, certus esto, lupum sub ovina pelle, id est, spiritum carnis tibi loqui: hunc ergo ut adversarium repelle, dicens: Vade retro Satana, non sapi, quæ Dei sunt, sapientia tua inimica est Deo. (Vide tit. luxuria) 2. Si cogitatio interna de ambitione sæculi, de janantia, de arrogantia, de captandis honoribus tibi loquitur, spiritus mundi est (Vid. Tit. Ambitio) 3. Si cordis suggestio, ad iram, ad impatientiam, ad invidiam, ad amaritudinem animi provocat, spiritus nequitie est, qui ad trifficam, ad peccati frequentiam, ad naufragium Divini servitii, ad pusillanimitatem, & desperationem te impellere conatur. Cave! 4. Quando vero salubris cogitatio in mente tua versatur super castigando corpore, humiliando corde, caritate fratribus exhibenda, seu ceteris virtutibus acquiritendis, & conservandis, Divinus sine dubio Spiritus est. (Vide

Tit. Inspirationes Dei!) Vide Speranzam punct. 35. &c.

De virtutibus & signis inhabitantis Spiritus Sancti.

3. Rogabo Patrem & alium Paraclitum dabit vobis. Joan. 14. Non dubito, quin multi Christianorum his diebus per sacramenta Penitentiae, & Eucharistiae animas suas præpararint, ad recipiendum in cordis habitaculo Spiritum Sanctum, & nunc memores veterum peccatorum sollicitè cogitent: Domine Deus, vellem desideranter nosse, an coram te sim in numero corvorum, vel columbarum. Mañi animis elote! Explicemus, cur Spiritus sanctus sub columba specie apparere voluerit, nempe, quia proprietates columbae conferunt, & congruunt cum donis S. Spiritus, atque ex hac explicatione veteris dubio quodammodo satisfacere poterit. 1. Per columbae simplicitatem exprimitur donum sapientiae. 2. Per visum acutissimum donum scientiae. 3. Per benignitatem erga alias aves donum Consilii. 4. Per habitationem circum rivos donum intellectus. 5. Per caritatem fellis donum pietatis. 6. Per purificationem in petris donum fortitudinis. 7. Per meticolositatem donum Timoris Domini, qui præ certis utilis & necessarius est. Jam, mi Christiane, si hæc dona Sancti Spiritus significata per proprietates columbae in anima tua quodammodo advertas, spem concipe non inanem, quod Divinus Hospes in cordis tui habitaculo resideat! sin minus! non desine profectui penitentiam, & pugnare contra vitia his donis S. Spiritus contraria, ut magis magisque animam præpares, &c. Vide P. Segneri Manna an. 16. Aprilis n. 1. & seq.

Dominica SS. Trinitatis.

De Beneficio Creationis, Redemptionis & Justificationis.

1. **F**aciamus hominem ad imaginem, & similitudinem nostram. Gen. 1. Humana anima vere est imago SS. Trinitatis; sicut enim Deus unus est in sua essentia, & trius in Personis; ita anima una est in sua natura, & trina in potentiis, memoria, intellectu, & voluntate. Quid sequitur? Sequitur, quod semper oculis, animisque ad Divinum Prototypum defixos habere, & immensa cum gra-

titudine Beneficia a SS. Trinitate accepta recolare debeamus, præsertim Beneficium Creationis, quod Divinus Pater, Beneficium Redemptionis, quod Divinus Filius: Beneficium Sanctificationis, quod Divinus Spiritus nobis contulit. Agite! Præbo, vos mente sequimini! 1. Divinus Pater Creator meus est! ante quinquaginta aut centum annos adhuc in nihilo delituit purum nihilum! & tunc jam Deus recordatus est mei, atque in tempore me ex nihilo produxit! dedit mihi substantiam, vitam, voluntatem, corpus, & animam, beneficium tanto liberaliori, quod antea nihil poterim promereri. Quomodo autem his donis usus sum ad Dei gloriam? (Vide Lib. 1. Tit. Beneficium Creationis) 2. Divinus Filius Redemptor meus est! dolores ac penas mihi pro peccato debitas in se suscepit, sanguinem, & vitam pro me in cruce dedit, atque ita redemit me ex servitute dirisillimæ, redemit pretio superabundante, redemit excessivo amoris modo. Quid retribuio Domino? quomodo fugio peccatum ut causam mortis Redemptoris mei? Si totum me debeo pro me factio, ait S. Bernardus, quid addam pro me resolu? (Vide Tit. Beneficium Redemptionis) 3. Divinus Spiritus est sanctificator meus! qui Dei gratiam in Baptismo, in Confirmatione, in Penitentia, aliisque Sacramentis animæ meæ infudit. Et quidem ille prior me prævenit, excitavitque, ut cum Petro vellem educi ex carcere peccati. Quomodo me gratum satis exhibebo? (Vide Tit. Beneficium justificationis) Laudabo sine fine Deum Triunum, & millies ac millies cantabo; Gloria Patri & Filio, & Spiritui Sancto! &c. Vide Barziam serm. 44. §. 2. & seq.

Quam obligationem Baptismus nobis imponat.

2. *Baptizantes eos in Nomine Patris & Filii, & Spiritus Sancti.* Mat. 28. Merito hodiernum festum reficit nobis memoriam Sacramenti Baptismi, quo in nomine SS. Trinitatis renati sumus, Beneficium profus insigni, quod millenis ac millenis in regionibus barbarorum, ac infidelium denegatum est. Christianismus! quam gratitudinem possumus Deo rependere pro tanta misericordia? Audiamus, quam gratitudinem Deus a nobis exigit! Quod Christus Dominus petit a Sponsa, id ipsum a nobis exigit:

Cast. 9.

Pone me ut signaculum super cor tuum, ut signaculum super brachium tuum, ubi S. Ambrosius advertit, triplicem nobis ob-

ligationem imponi. 1. ut Nomen & gratiam Dei ponamus ut signaculum in fronte per vivam fidem, quam in Baptismo acceptam invicta fortitudine semper profiteri oportet. (Vide Tit. Fides) 2. ut Nomen & gratiam Dei ponamus signaculum in corde, id est, Deum super omnia amemus, parati potius vitam perdere, quam Deum ullo peccato offendere &c. (Vide Tit. Caritas Dei) 3. ut Nomen & gratiam Dei ponamus signaculum in brachio, id est, quod fides docet, & caritas suadet, opere exerceamus, atque ingentem bonorum operum thesaurum colligamus. (Vide Tit. Bona opera) Rogemus humiliter SS. Trinitatem, ut Divinus Pater veniat ad nostram memoriam, Divinus Filius ad intellectum, Divinus Spiritus ad voluntatem, easque potentias a vitiorum sordibus purgent, atque celestibus donis exornent. Vide Corn. a Lap. in Joan. 14. v. 23.

De merito, & utilitate Elemosyne.

3. *Date, & dabitur vobis.* Luc. 6. Monasterium quoddam valde opulentum paulo post ad incitas fuit redactum. Cum causa huius infortunii ignoraretur, venit ad portam peregrinus, & janitori edixit: Scis, cur hoc Monasterium abali quo tempore valde depauperetur? Dicam tibi! Erant in hoc Conventu olim duo fratres, qui semper solent esse intimi ac conjunctissimi: unus expulsus est, & alter expulsus secutus sponte abiit. Primus vocabatur: *Date!* & alter, *Dabitur vobis!* si ergo Monasterium pristinis opibus direfcere cupit, revocet fratrem, *Date,* & alter, nempe *Dabitur,* ultro revertetur. Hac historiola anam capio, vos excitandi ad commiserationem erga pauperes, quia Deus elemosynam tripliciter remuneratione compensat: In vita, in morte, & post mortem, promittens in hodierno Evangelio: *Date,* & dabitur vobis. 1. Elemosyna compensatur a Deo in vita; non minuit, sed augeat fortunam, eum in morem, quo quinque patentes, quos Puer ille Evangelicus Christo in manus dedit, mirabiliter multiplicati sunt, &c. 2. Elemosyna compensatur a Deo in morte; juxta illud: Beatus, qui intelligit super egenum & pauperem, in die mala liberabit eum Dominus, ubi addit S. Ambrosius: Sola misericordia comes, est defunctorum, &c. 3. Elemosyna compensatur a Deo post mortem; quia elemosynario thesauros cæli refundit. Vide Lib. VI. Tit. Elemosyna.

De

De gratitudine pro Beneficiis erga SS. Trinitatem.

Psal. 62.

4. *Baptizantes eos in Nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti.* Amen. Mat. 28. Hodie non est dies lætitiæ & exultationis, sed tristitiæ, humiliationis, & timoris; quia dum Ecclesia nobis SS. Trinitatis mysterium ante oculos ponit, simul nos commonefacit gratitudinis, quam Deo Triuno debemus, & hætenus per omnem vitam turpiter negleximus. Regius Psalmista David rogat Divinam Benedictionem, inquires: *Benedicat nos Deus, Deus noster, benedicat nos Deus!* En! triplicem mentionem Dei facit, ut indicet, se loqui de SS. Trinitate, atque statim subnectit: *Et metuant eum omnes fines terræ!* Quare metuant? quia paucissimi sunt, qui debitas gratitudinem pro beneficiis acceptis SS. Trinitati rependerunt, atque hæc ingratitude, si non unica, saltem maxima causa est peccatis salvandorum! Audiamus! 1. Beneficium creationis habemus a Deo Patre, ille creavit hominem eo fine, ut sibi serviat, & denique salvus fiat! Mi Christiane, ante paucos annos fuisi purum putidum nihilum, Deute hominem fecit, corpus & animam tibi, in anima memoriam, intellectum tibi, in anima in corpore quinque sensus dedit, ut his potentias, & facultatibus ad Dei gloriam utaris! Nec solum creavit, sed & hætenus conservavit, pro tui conservatione hunc mundum, hæc elementa, in aere volucres, in aqua pisces, in terra animalia & fruges tibi adhecit ad suam gloriam! Quid egisti? nonne his omnibus ad tuum gultum, & commoditatem, ad divitias, ad voluptates, ad peccata abusus es, sine respectu ad Deum, quasi tibi soli natus esses, non Deo? Hæcine tua gratitudo pro beneficio creationis? Quid respondebis Divino Judici? 2. Beneficium Redemptionis habemus a Deo Filio! Ille infinite magnus cæli terræque Dominus humanam naturam assumpsit, e Virgine natus pauperem vitam vixit, quam tandem effuso omni sanguine inter immensos dolores in cruce conclusit. Quem in finem? ut nos ab inferni captivitate liberaret, ut Divino Patri pro peccatis nostris satisficeret, ut peccati gravitatem, horroremque nobis inculcicaret, ut ad sui sequelam, ad patientiam, ad mortificationem nos provocaret? Quid egisti? nonne vitam vitæ Christi profus con-

trariam, voluptuosam, nimis commodam, mere mundanam, ethnicis & infidelibus simillimam vixisti? nonne cruces, spinas, adversitates, omneque mortificationem carne pejus & angue exhorruisti? nonne peccata peccatis cumulasti & proposita in Sacramentorum usu concepta millies ac millies fregisti, haud secus ac si lex ac mors Christi ad te non attingeret? Hæcine est gratitudo debita pro Beneficio Redemptionis? Quid respondebis Deo Judici? 3. Beneficium sanctificationis in Baptismo, in Penitentia, aliisque SS. Sacramentis debemus Spiritui Sancto: hæc gratiam conservare in nobis studium cælestis Magister per assiduentiam S. Angeli Custodis, per pia monita parentum, per exempla justorum, per Verbum Dei & sacras exhortationes, per externa peccatorum supplicia, & internas animæ inspirationes. Verbo! per remedia salutis innumera! Quid egisti? Eheu! hæc omnia parum curasti? devotione debitas superficialiter & perfuntorie deprecavisti, terrena cælestibus præhabuisti, interna externaque animi monita speravisti, caritatis opera ut semi-Christiana negligisti! Hæcine est debita gratitudo pro Beneficio justificationis? quid respondebis Divino Judici? Age! firmiora concipe proposita! vitam muta! terrena despice, cælestibus inhiat! concipe feruam timorem Domini, ut sperare possis te futurum de exiguo numero salvandorum! Benedicat nos Deus Deus noster, benedicat nos Deus, & metuant eum omnes fines terræ! Laudetur SS. Trinitas pro Beneficio Creationis, Redemptionis, & Sanctificationis! &c.

Dominica infra Octav. Corp. Christi.

Preparatio ad SS. Communionem a Christi Domini exemplo addiscenda.

1. *Homo quidam fecit cenam magnam, & vocavit multos.* Luc. 6. Cum de utilissima preparatione ad sacram Communionem recipiendam, de qua non solum efficacia Sacramenti, sed omnis vitæ Christianæ, virtutumque ordinatio dependet, sollicitè circumspicio, optimum me invenisse arboris ac exemplo ipsius Christi Domini, dicentis, & docentis: Exemplum dedi vobis, ut quod ego feci, ita & vos faciatis. Videndum ergo, quid Christus Dominus fecerit! *Surgit a cena, & ponit vesti-* Joan. 13. *menta sua, & cum accepisset lineam,*

græ.

præcincti se: deinde misit aquam in pelvium, & cepit lavare pedes discipulorum. Ubi quinque notat Cardinalis Hugo, quæ ante Eucharistiæ sumptionem facere debemus. Primo Debemus surgere a cæna, id est, relinquere immoderata comestualium consortia, & sollicitam nimis aut voluptuosam nutritionem corporis; caro enim delicate saginata petulcit & rebellat contra spiritum; hinc ait Apostolus: *Non potestis mensæ Domini participare esse, & mensæ demoniorum.* Secundo Debemus deponere vestimenta, id est, exuere veterem hominem, deponere habitus, & consuetudines pravæ, acque coram oculis proximi comparere tanquam exuti a pompa & vanitate sæculi, cum contemptu omnium, quæ externa sunt, & animum non concernunt. Tertio Debemus nos præcingere linteo, id est, edomare internas passionem vitiosas per contrariam virtutum exercitium: opprimi debet superbia per humilitatem, libido per castimoniam, ira per mansuetudinem, & sic de cæteris. Quarto Debemus mittere aquam in pelviam, id est commissâ peccata etiam exteriori plorata & lacrymis expiare. &c. Quinto Debemus lavare pedes discipulorum, id est, etiam eorum, qui nobis subditi, aut cura nostræ commissi sunt, delicta castigare, licentiam morum refrœnare, verbo, & exemplo ad virtutis semitam adducere. &c. Vide Sermonem puncto 152.

Ad normam Agni Paschalis preparatiofacienda ad Sacram Communionem.

2. *Fecit cenam magnam.* Luc. 6. In Libro Exodi Dominus Deus instruxit Moysen & Aaron, acque per hos totum populum Judaicum, quomodo, & quibus ritibus Agnum Paschalem ante transfigurationem ex Aegypto, & postea in ejus memoriam immolare & comedere deberent. Per Agnum Paschalem intelligitur Agnus Divinus in Sanctissimo Communionis Sacramento: Videamus quomodo ritus illi a Deo præscripti ad nostram instructionem cedere possint: 1. Agnus comparari debebat decima die mensis, id est, quatuor diebus ante immolationem, aut transfigurationem, quo tempore indagari in Agnum debebat, an non sit maculosus aut defæctuosus. Parem in modum Christianus ante Sacram Communionem sollicitè præcavere debet, ne suis maculis ac defæctibus Agnum Divinum commaculet; proinde in conscientiam suam in-

dager, penitentiam agat, & lacrymis peccatorum maculas abluat. &c. 2. Ad Agni balatum parare se, tanquam ad urbem vocem, debebant, ad exitum, ad immolationem, ad esum. Parem in modum Christianus Communicans, dum in ipsa sumptione Christum in cor recipit, ad ejus monita, & inspirationes diligenter attendat, atque obedientiam spondeat. Patriarcha Jacob edificaturus altare, convocat totam familiam domus: Ita pius communicans omnes sensus tam externos, quam internos in obsequium Christi convocare, atque memoriz, intellectu, & voluntati suæ, item oculis, auribus, lingua, cunctisque sensibus piæ leges, & emendationem vitæ, & Dei gloriam præscribere debet; tertio hunc Agnum Paschalem continuo intueri, & ante oculos habere debebant, ut ejus aspectu occasionem haberent solloquendi de mirabili sui redemptione ex servitute Aegyptiaca. Parem in modum pius Communicans post communionem Agnum Divinum nunquam ex oculis, nunquam ex animo sibi elabi permittat, ejus Beneficia, præsertim redemptionis ex servitute dæmonis per penitentiam semper memoria tenet, pia proposita sibi concepta renovet, & ante omnia festè transmigrationem ex hac vita mortali ad beatam patriam sibi exoret. &c. Vide Corn. a Lap. in Exod. 12. v. 3.

Injuria Deo Eucharistico illata compensanda a fidelibus.

3. *Et cœperunt simul omnes excusare.* Luc. 6. Hæ excusationes erant enormes injuriæ & contemptus cœnæ, ad quam erant amici invitati, ita, ut merito indignatus Dominus loco illerum pauperes, debiles, & claudos vocari jussisset, illique inurbanis juraverit, quod nemo illorum cœnam suam sit gustaturus? O Christiani quid terribile debeo vobis narrare? Injuriæ & contemptus, quibus hodie dum Christus Dominus in SS. Eucharistiæ cœna vilipenditur, sunt longe enormiores. Obiustepete I. 1. Christus in SS. Pane Eucharistico inhonoratur ab impiis Judæis, qui damnabile odium contra hoc Sacramentum gerentes, illud pugionibus, igne, & spiritus pestiferi sunt, prout constat ex tragicis historicis Deggeendorffii in Bavaria, Passavii, Budorgi, & plurimalis locis. Vide Gintheri Cor JESU, Confid. 26. n. 4. &c.) 2. Christus in Eucharistiâ crudelissime injuriatur a Magis & Sacerdotibus qui

qui hoc SS. Sacramentum sæpe in suis conventiculis pedibus conculcarunt, in sinum, & rogos proiecérunt, aut pecudibus devorandum dederunt. (Vide Fridericum Formerum de Pass. Dom. conc. 36.) tertio Christus in SS. Eucharistiæ Sacramento injuriosissime habetur ab hæreticis, qui illud in fornaces, in cloacas, quis non exhorrescat? impiissime proiecérunt. (Vide Gintherum ubi supra. Item Laurentium Surium in Commentario Histor. &c.) 4. Christus in SS. Sacramento sceleratissime injuriatur ab impiis Christianis sacrilege illud devorantibus: Sanctus VVictorius apprensus S. Herluce Virgini ostendit illi Christum, prout populo a Pilato fuit exhibitus, crudelissime vulneratum, etique edixit, sic Dei Filium hodie dum pessime tractari ab indigne communicantibus. (Vide Calend. perpetuum 8. Aprilis. Item rit. Eucharistiæ.) Quid nobis per has injurias inculcatur? Id certe, ut Dominum in SS. Sacramento tanto majore reverentia, amore, & adoratione complecti, & damnabiles impiorum injurias compensare studeamus.

Dominica III. post Pentecosten.

Peccator penitens Misericordiam Dei exultat.

1. *Congratulamini mihi, quia inveni ovem, quæ perierat.* Luc. 15. Quid est Divinissime Pastor, quod tibi potius, quam ovicula inventa gratulari cupis? quis plus recuperavit, quis felicior fuit, tu an ovicula? nempe ita amat oviculam, ut illius felicitatem suam putet; hinc ait Sanctus Gregorius: *Non dicit congratulamini inventæ ovi, sed mihi, quia ejus gaudium est vita nostra.* (Vide Barz. serm. 10. n. 2. &c.) Certe sancti Angeli ut innocentes animæ, si invidia ardere possent, arderent adversus penitentes peccatores, quia, sere dixerim, plus amantur a Deo, quam ipsa. Quæ autem causa hujus amoris & æstimationis majoris? Audite! Christus Dominus semper amice cum peccatoribus conversatus est, illis mille beneficia in infirmitatibus contulit, Joanni innocenti Petrum penitentem in primatu Ecclesiæ prætulit. Cur? 1. quia peccator penitens magnificat Christum Redemptorem, & opus Redemptionis. (Vide Raphael Bonherba Discursus in die Cinerum n. 6. & 7.) 2. Aug. Deo gloriam ex eo, quod majus erit gaudium in celo super peccatore peni-

te, quam super nonaginta novem justos. (Bonherba Ibid. num. 8.) 3. Quia Deus non esse pene beatus sine mysterio Incarnationis: Incarnationem autem debet peccatori penitenti, juxta illud: quod propter nos homines & propter nostram salutem descendit de calis. 4. quia peccator exultat iustitiam Dei, Liberalitatem, Providentiam, & præcipue Misericordiam Dei. Vide Bonherba l. c. n. 3. 9. 10. &c.

Dei Filius contestatur suam Misericordiam erga peccatores.

2. *Erant appropinquantes ad JESUM publicani & peccatores.* Luc. 15. Regum quidam misit filium suum in externas regiones, ubi ille pulcherrimæ Virgini nupsit, dein quatuor nuntios misit per integrum regnum, subditis nuntiaturis, se revocare, & condonare rigorem Patris? certi essent, & condonare benignè habitum, & paterno affectu complexurum. Hæc declaratione omnes subditorum animos ad se traxit. Quis est rigorosus ille Rex? Est Deus Pater, qui cum Angelis, cum protoparentibus, aliisque peccatoribus austera iustitia processit. Filius autem humanæ naturæ nubens, per orbem terrarum nuntios mittens, invitavit peccatores, ut ad se venirent. Hi nuntii sunt quatuor Sancti Evangelistæ. 1. S. Mattheus, denuncians: *Venite ad me omnes, qui laboratis & onerati estis.* 2. Sanctus Lucas, enarrans, quomodo Christus Dominus adulteram abolverit, & contra furorem accusantium defenderit. 3. S. Marcus inducens Christum cum paralitico loquentem: *Fili, venimur tibi peccata tua.* 4. Sanctus Joannes declarans: *Translati sumus de morte ad vitam.* Hi quatuor nuntii peccatores magno cum solatio certos reddunt de Misericordia Dei. Vide Pistorium hac Dom. ad finem. &c.

Deus Misericors peccatorem triplici benignitate vocat.

3. *Congratulamini mihi, quia inveni ovem meam.* Luc. 15. Rex David ad compescendum rebellem filium Absalon misit armatum exercitum, sed quia Pater simul erat, non poterat celare amorem; rogans Duces, & milites, ut Absalon filio parcerent, eumque vivum & incolumem servarent, Dominus Deus ex Justitiæ Zelo irascitur quidem peccatori, verum